

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง My pets
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณ์มิตรภาพที่ 189
จังหวัดกำแพงเพชร

นางสาวจุฑามาศ นาคมูล

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
กรกฎาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้พิจารณาการศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ
เรื่อง My pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189
จังหวัดกำแพงเพชร เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(ดร.กอบสุข คงมนัส)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจโรจน์ แก้วอุไร)

หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

กรกฎาคม 2560

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จาก ดร.กอบสุข คงมันัส อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำ รวมทั้งความรู้ หลักการและ ทฤษฎีต่างๆ สำหรับดำเนินการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนตรวจรอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนสามารถดำเนินการศึกษาค้นคว้าได้สำเร็จลุล่วงไปด้วย ความเรียบร้อย ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ศน.ธรรวัตน์ เย็นใจราษฎร์ ศน.ปัญญา ภาษาทอง ครูศิวพร ประเสริฐสุข ครูวสันต์ นาคพันธ์ ครูพิมพ์พรณ ทองอยู่มากและครูกรรณิการ์ ศรีภิรมย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ เพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า และกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างขึ้น

ขอขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189 ที่ได้ให้ความร่วมมือแก่ผู้ศึกษาในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากร ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรทุกท่านที่อำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณครอบครัวและเพื่อนๆ สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและแนะนำจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบและอุทิศ แต่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

ชื่อเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้ศึกษาค้นคว้า จุฑามาศ นาคมูล

ที่ปรึกษา ดร.กอบสุข คงมนัส

ประเภทสารนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (แขนงเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร 2559

คำสำคัญ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน, คำศัพท์ภาษาอังกฤษ, นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 ที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน, แผนการสอนเรื่อง My Pets, ข้อสอบและแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.22/82.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลการเรียนรู้หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=0.69)

Title The Development of Computer Assisted Instruction English vocabulary on the topic of My Pets for the prathomsuksa 2 students at Banmorsomboon189 primary school in Kamphangphet province

Author Jutamas Nakmoon

Advisor Kobsook Kongmanus, Ph.D

Academic Paper Independent Study M.Ed. in Educational Technology and Communication (Technology and Communication), Naresuan University, 2016

Keywords Computer Assisted Instruction, English vocabulary, Prathomsuksa 2 students

Abstract

The purposes of this research were 1) to development of Computer Assisted Instruction English vocabulary on the topic of My Pets for the prathomsuksa 2 students at Banmorsomboon 189 primary school for the efficient standard criterion of 80/80. 2) to compare the achievement development of Computer Assisted Instruction English vocabulary on the topic of My Pets for the prathomsuksa 2. 3) to study the students' satisfaction about the achievement development of Computer Assisted Instruction English vocabulary on the topic of My Pets. The simple random technique were used the the prathomsuksa 2 students at Banmorsomboon 189 primary school during the second semester of academic year 2016 for 30 students by purposive Sampling. The instruments of this study were Computer Assisted Instruction, Lesson plan on the topic of My Pets, test and questionnaire. Statistical analysis used means, standard deviation and t – test dependent.

The results of this study revealed that 1) The efficiency of the Computer Assisted Instruction for the prathomsuksa 2 students met the efficient criterion of 80.22/82.50 which was considered to meet the selected efficient standard criterion of 80/80.

2) The students learning achievement after learning were higher than before learning statistical significant at 0.05 and 3) The students' satisfaction studied towards Computer Assisted Instruction were totally content high level ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=0.69)

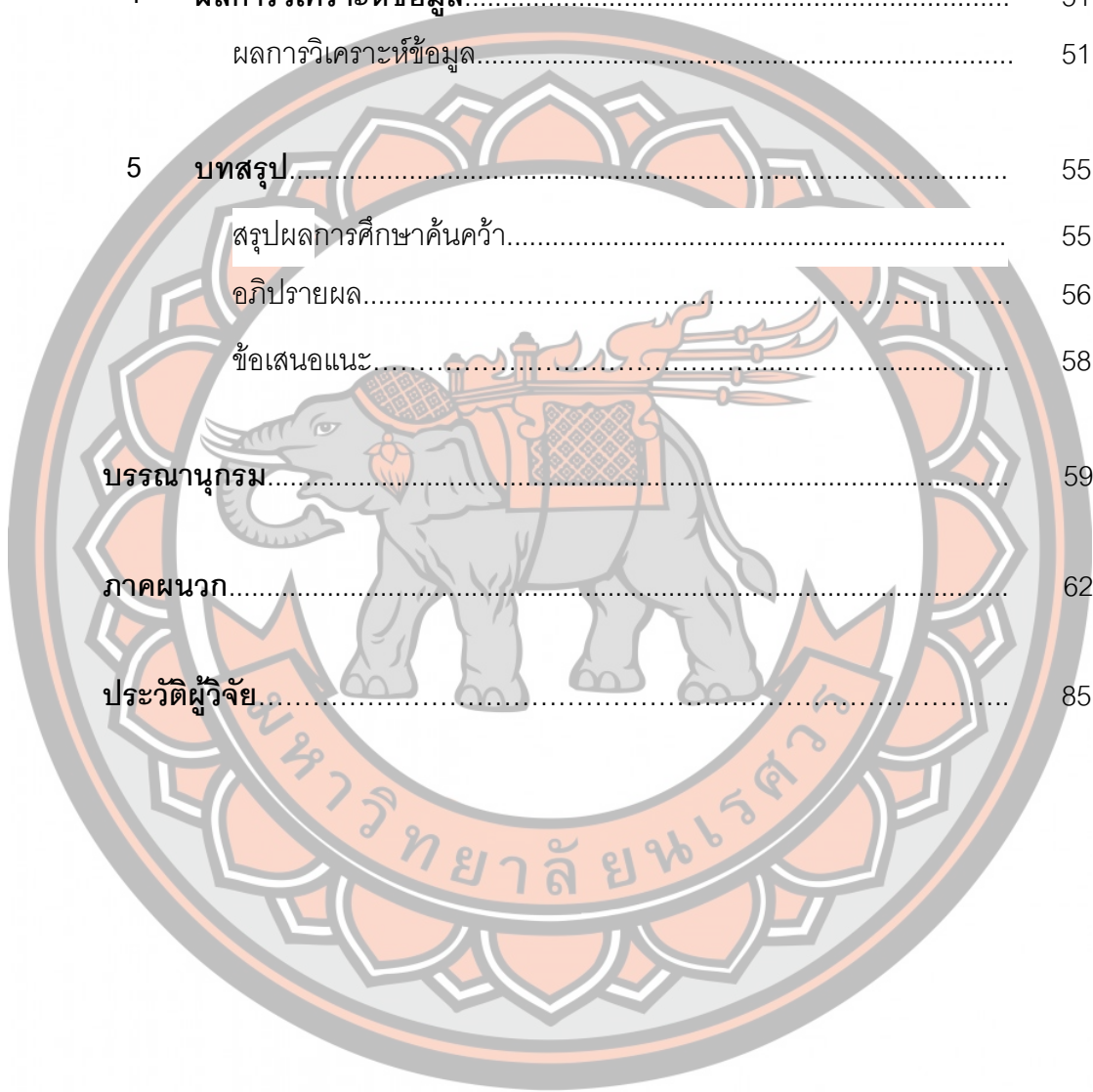

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของของปัญหา.....	1
	จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	3
	ความสำคัญของการศึกษา.....	3
	ขอบเขตของการศึกษา.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	หลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	6
	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศชั้นประถมศึกษาปีที่	
	2.....	
	บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	9
	คำศัพท์	11
	การเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา.....	21
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3	วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	41
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	41
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	42
	การวิเคราะห์ผล.....	48
	สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5	บทสรุป.....	55
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	55
	อภิปรายผล.....	56
	ข้อเสนอแนะ.....	58
	บรรณานุกรม.....	59
	ภาคผนวก.....	62
	ประวัติผู้วิจัย.....	85

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สาระที่ 1 มาตรฐาน ต.1.1 ต.1.3 สาระที่ 2 ต. 2.1 และ สาระที่ 4 มาตรฐาน ต.4.1.....	8
2	แสดงตัวอย่างกิจกรรมประจำวันกับการเรียนรู้ภาษาของเด็ก.....	33
3	แสดงผลการหาประสิทธิภาพการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษเรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	51
4	แสดงผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง My Pets ก่อนและหลังเรียนด้วยการ พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	52
5	แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเรื่อง My Pets สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	53

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 แสดงโครงสร้างของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My pets.....

43

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกยุคปัจจุบัน ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลของโลกที่ใช้กันอย่างแพร่หลายและเข้ามามีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตประจำวันอย่างมาก จากอิทธิพลของความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ส่งผลให้ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายรวมไปถึงการประกอบอาชีพ

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้นมียุ่่มากมายแตกต่างกันไป แต่ปัญหาหนึ่งที่ทุกโรงเรียนมีเหมือนกันก็คือ ปัญหาที่นักเรียนรู้ศัพท์น้อย ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนภาษาอังกฤษและยังก่อให้เกิดปัญหาต่อเนื่องอีกหลายอย่างตามมา การรู้ศัพท์น้อยมีประเด็นสำคัญ เพราะคำศัพท์คือพื้นฐานหลักของการเรียนภาษาทุกภาษา หากนักเรียนเรียนรู้ศัพท์น้อยก็จะเป็นปัญหาทั้งในการสอนของครู และการเรียนการสอนของนักเรียน แต่ในความเป็นจริงแล้วนักเรียนส่วนใหญ่รู้คำศัพท์ไม่ถึงครึ่งของจำนวนที่หลักสูตรกำหนด (ปองภพ วิทิพย์รอด, 2552) ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสิ่งสำคัญที่สุดคือ คำศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา เพราะถ้าหากผู้เรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ หรือไม่เข้าใจคำศัพท์แล้วก็จะทำให้ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนทักษะในด้านอื่น ๆ ด้วย เพราะคำศัพท์เป็นส่วนสำคัญในการสื่อสาร จากการศึกษาวิธีการสอนเพื่อพัฒนาคำศัพท์พบว่ามียุ่หลายวิธีที่ได้ทำให้เด็กเกิดพัฒนาและจดจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น (ธิดาพร สลุงสุข, 2556) นอกจากนี้เด็กไทยเรียนภาษาอังกฤษเป็นเวลาหลายปี ยังไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ตามสถานการณ์ในสภาพเป็นจริงได้ จึงนับได้ว่าเป็นการสิ้นเปลืองเวลา โดยได้ผลไม่คุ้มค่า ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปีพุทธศักราช 2558 ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียน (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน, 2556) สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การใช้สื่อการเรียนในการเพิ่มการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายก็สามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ด้วยเช่นกัน การที่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนในประเทศจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อเรื่องนี้ คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จึงจำเป็น

ที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและสร้างทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษให้แก่เด็ก (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2556) ซึ่งในการเรียนภาษาอังกฤษ คำศัพท์เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสื่อสารภาษาอังกฤษและคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น บุคคลในครอบครัวหรือสัตว์ต่างๆ ที่พบเห็น เป็นต้น (ทวิศักดิ์ เปรมโพธิ์, 2550) ดังนั้นการฝึกทักษะให้นักเรียนอ่านคำศัพท์ให้ได้ โดยฝึกให้อ่านได้ อ่านคล่อง บอกความหมายได้ เน้นเสียงหนักเบาได้ถูกต้อง ย่อมส่งผลต่อการสะกดคำและการเขียนสื่อความได้ดีขึ้นเป็นลำดับและการนำเกมหรือสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาช่วยในการฝึกการอ่านคำศัพท์ ย่อมทำให้นักเรียนได้รับการฝึกอย่างสนุกสนานถือเป็นการเรียนรู้ที่มีความสุขอีกด้วย ความสนุกสนานจะกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้และมีส่วนร่วม เด็กจะเชื่อมโยงเสียงที่ได้ยินเข้ากับภาพกับท่าทางหรือกับสิ่งของ แล้วแปลเป็นความเข้าใจหรือพูดโต้ตอบกลับมา แม้แต่เด็กเล็กวัยเตรียมอนุบาลเขาก็สามารถพูดโต้ตอบเป็นคำศัพท์ วลีหรือประโยคสั้นๆ ได้ คำบางคำอาจออกเสียงยังไม่ชัดก็ไม่เป็นไร เพราะในความเป็นจริงแล้ว เด็กเล็กๆ วัยนี้ อวัยวะในปากเขายังไม่สมบูรณ์ บางคนยังกระดกลิ้นไม่ได้ บางคนฟันยังขึ้นไม่ครบ จึงเป็นธรรมดาถ้าเขาจะออกเสียงไม่ชัดบ้าง (โรงเรียนเพลินพัฒนา, 2554) ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและประสพผลสำเร็จตามที่หลักสูตรคาดหวัง ครูผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคหรือกลวิธีในการสอน และควรนำสื่อการเรียนรู้อื่นๆ เข้ามาช่วยสอน ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อบทเรียน ทั้งยังสามารถช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้เกมหรือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ร่วมกับการจัดการเรียนการสอน (ธิดารัตน์ พูลเชื้อ, 2551) ดังที่บุษบา ใจคำ (2553) ได้เปรียบเทียบความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้การสอนภาษาที่เน้นคำศัพท์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่า ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับดี หลังจากการเรียนภาษาที่เน้นคำศัพท์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนภาษา

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และจดจำคำศัพท์ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการส่งเสริมทักษะทางการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็ก และสร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็กในการเรียนภาษาอังกฤษ อีกทั้งยังสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนอีกด้วย

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์การศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189

ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 ปีการศึกษา 2559
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 ปีการศึกษา 2559

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ได้จากการแผนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง My Pets เช่น ชื่อสัตว์ต่างๆ คือ dog, cat, bird, fish, rabbit and hamster

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนที่ประกอบด้วยเนื้อหาสื่อประสม และมีการใช้คุณลักษณะของสื่อหลายมิติในการเชื่อมโยงไปยังหัวข้อย่อยเพื่อสะดวกในการเรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากเนื้อหาซึ่งมีทั้งข้อความ ภาพ และเสียง มีการตอบสนองกับบทเรียนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง My Pets

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้เรื่องคำศัพท์เรื่อง My Pets ของนักเรียน วัดจากระดับคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์บนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น วัดได้จากข้อสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือก

ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง บทเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ของนักเรียนทุกคน จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 คิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคนจากการทำแบบฝึกหัดหลังเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 คิดเป็นร้อยละ 80

ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกชอบของผู้เรียนมีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 ซึ่งได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189 ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาต่างประเทศ
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
3. คำศัพท์
4. การเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา
5. จิตวิทยาการเรียนรู้ที่ใช้ในการออกแบบสื่อสำหรับเด็กประถม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจ ของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้ง มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถ ถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและ ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศ ในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และ แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็น ในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

1.2 คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องที่ฟัง อ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคง่าย ๆ และ บทพูดเข้าจังหวะง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน บอกความหมายของคำและกลุ่มคำ ที่ฟัง ตรงตาม ความหมาย ตอบคำถามจากการฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่าย ๆ

- พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง ใช้คำสั่ง และคำขอร้องง่าย ๆ บอกความต้องการง่าย ๆ ของตนเอง พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและ เพื่อน บอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ใกล้ตัวหรือกิจกรรมต่างๆ ตามแบบที่ฟัง

- พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว จัดหมวดหมู่คำตามประเภท ของบุคคล สัตว์ และสิ่งของตามที่ฟังหรืออ่าน

- พูดและทำท่าประกอบ ตามมารยาทสังคม / วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บอกชื่อ และคำศัพท์ง่าย ๆ เกี่ยวกับเทศกาล / วันสำคัญ / งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย

- บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคง่าย ๆ ของ ภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

- บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

- ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

- ใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว

- มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับ ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่าง และนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 300 – 450 คำ (คำศัพท์ที่เป็น รูปธรรม)

- ใช้ประโยคคำเดียว (One Word Sentence) ประโยคเดียว (Simple Sentence) ในการสนทนาได้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

1.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง หลักสูตร 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระ การเรียนรู้แกนกลางที่สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ซึ่งในที่นี้ผู้ศึกษากล่าวถึงสาระที่ 1 และมาตรฐาน ต 1.1 ต 1.3. สาระที่ 2 และมาตรฐาน ต 2.1

และสาระที่ 4 และมาตรฐาน ต 4.1 เท่านั้นที่นำไปใช้ในการจัดทำชุดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการพูด สื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สาระที่ 1 มาตรฐาน ต.1.1 ต.1.3 สาระที่ 2 ต 2.1 และสาระที่ 4 มาตรฐาน ต 4.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2 (ต.1.1)	1. ปฏิบัติตามคำสั่งและ คำขอร้องง่าย ๆ ที่ฟัง	คำสั่งและคำขอร้องที่ใช้ในห้องเรียน - คำสั่ง เช่น Show me a / an... / Open your book. Don't talk in class. etc. - คำขอร้อง เช่น Please come here./ Come here, please. Don't make a loud noise, please./ Please don't make a loud noise. etc.
	2. ระบุตัวอักษรและเสียง อ่านออกเสียงคำ สะกดคำ และอ่านประโยคง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน	ตัวอักษร เสียงตัวอักษรและสระ การสะกดคำและ ประโยค หลักการอ่านออกเสียง เช่น - การออกเสียงพยัญชนะต้นคำและพยัญชนะท้ายคำ - การออกเสียงเน้นหนัก-เบา ในคำและกลุ่มคำ - การออกเสียงตามระดับเสียงสูง-ต่ำ ในประโยค
	3. เลือกภาพตรงตาม ความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคที่ฟัง	คำ กลุ่มคำ ประโยคเดี่ยว (simple sentence) และความหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และ นันทนาการ เป็นวงคำศัพท์สะสมประมาณ 250 -300 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)
ป.2 (ต.1.1)	4. ตอบคำถามจากการฟัง ประโยคบทสนทนา หรือ นิทานง่าย ๆ ที่มีภาพประกอบ	ประโยค บทสนทนา หรือนิทานที่มีภาพประกอบ ประโยคคำถามและคำตอบ - Yes/No Question เช่น Is this / that a / an..? Yes, it is. / No, it isn't. etc. - Wh-Question เช่น What is this / that / it? This /that / It is a / an... How many...? There is / are...Where is the...? It is in / on / under... etc.

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2 (ต 2.1)	1. พูดและทำท่าประกอบตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เช่น การใช้สีหน้า ท่าทางประกอบการพูดขณะแนะนำตนเอง การสัมผัสมือ การโบกมือ การแสดงอาการตอบรับหรือปฏิเสธ
	2. บอกชื่อและคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลสำคัญของเจ้าของภาษา	คำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลสำคัญของเจ้าของภาษา เช่น วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่วันวาเลนไทน์
	3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย	กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การเล่นิทานประกอบท่าทาง วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่วันวาเลนไทน์
ป.2 (ต 4.1)	1. ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่ายๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน	การใช้ภาษาในการฟัง/พูดในสถานการณ์ง่ายๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. ความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (computer assisted instruction) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ มากมายเช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนคือบทเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ถูกจัดกระทำไว้อย่างเป็นระบบมีแบบแผน โดยใช้คอมพิวเตอร์นำเสนอและจัดการเพื่อให้ ผู้เรียนได้ใช้งานตามความสามารถของตนเองโดยไม่จำเป็นต้องมีทักษะความรู้หรือ มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน (มนต์ชัย เทียนทอง, 2545, หน้า 3)

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน โดยมีทั้งใช้เป็นตัวเสริมการสอนที่มีการใช้สื่ออื่น ๆ เป็นกิจกรรมหลักอยู่แล้ว เช่น การใช้สื่อเสริมการสอนของครูที่บรรยายในห้องเรียนปกติเป็นต้น หรือการใช้เป็นสื่อหลักในการเรียนการสอนเช่น การใช้เป็นสื่อการและอบรมต่าง ๆ ในลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการเสริมหรือทดแทนการเรียนการสอนของครูเป็นต้น (สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์, 2546, หน้า 1)

นอกจากนี้ วุฒิชัย ประสารสอย (2543, หน้า 10) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยทั่วไปมักเรียกว่า “คอมพิวเตอร์ช่วยสอน” หรือ “บทเรียนซีเอไอ” (Computer Assisted Instruction; Computer-Aid Instruction : CAI) มีความหมายว่า

เป็นการจัดโปรแกรมเพื่อการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อช่วยถ่ายโยงเนื้อหาความรู้ไปสู่ผู้เรียน และปัจจุบันได้มีการบัญญัติศัพท์ที่ใช้เรียกสื่อชนิดนี้ว่า “คอมพิวเตอร์ช่วยสอน”

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 202) อธิบายไว้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือ เรียนสั้น ๆ ว่า “บทเรียน ซี เอ ไอ ” เป็นบทเรียนที่ประกอบด้วยเนื้อหาสื่อประสมและอาจมีการใช้คุณลักษณะของสื่อหลายมิติในการเชื่อมโยงไปยังหัวข้อย่อยเพื่อสะดวกในการเรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากเนื้อหาซึ่งมีทั้งข้อความ ภาพ และเสียง มีการตอบสนองกับบทเรียน โดยการทำแบบทดสอบ และได้รับผลป้อนกลับทันทีทำให้สามารถประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นบทเรียนที่ได้รับการออกแบบ โดยอาศัยศักยภาพของคอมพิวเตอร์ในด้านกรนำเสนอ ที่สามารถนำเสนอบทเรียนในลักษณะของสื่อประสม (Multimedia) คือ นำเสนอได้ทั้งข้อความ กราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ และเสียง นอกจากนี้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังเป็นบทเรียนที่ผู้เรียนสามารถหรือมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับบทเรียน พร้อมทั้งได้รับผลย้อนกลับ (Feedback) อย่างทันทีทันใด รวมทั้งสามารถประเมินและตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้ตลอดเวลาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จึงเป็นบทเรียนที่สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง สื่อที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการนำเสนอบทเรียนที่ได้มีการจัดลำดับ เนื้อหาและวิธีการนำเสนออย่างเป็นระบบแก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีการโต้ตอบโดยตรงกับคอมพิวเตอร์ในระหว่างการเรียนรู้ได้

2. รูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีการนำเสนอได้หลายรูปแบบด้วยกัน ได้มีการแบ่งรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและการเรียนรู้ของ ผู้เรียน แบ่งออกได้หลายรูปแบบ เช่น (สุรเชษฐ์ เวชชพิทักษ์, 2546, หน้า 3-8)

2.1. รูปแบบการสอนเนื้อหา (tutorial) บทเรียนในแบบการสอนแบบนี้จะคล้ายกับการเรียนการสอนในห้องเรียน จะมีการให้ข้อมูลพื้นฐานก่อนโดยแบบเนื้อหาความรู้เป็นเนื้อหาย่อย มีการทบทวนความรู้เดิม หรือให้ความรู้เพิ่มเติมก่อนที่จะเสนอเนื้อหาใหม่ แก่ผู้เรียนในรูปแบบของข้อความ ภาพเสียง หรือทุกรูปแบบรวมกัน แล้วให้ผู้เรียนตอบคำถาม เมื่อถูกแล้วจึงจะสามารถเข้าสู่บทเรียนต่อไป

2.2. รูปแบบแบบฝึกหัด (drill) บทเรียนแบบฝึกหัดเป็นแบบที่ไม่มีการสอนเนื้อหาความรู้แก่ ผู้เรียนก่อน แต่จะมีการให้คำถามหรือปัญหาที่ได้มีการรวบรวมหรือตั้งใจไว้ก่อนแล้ว แก่ผู้เรียน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบปรนัยหลายตัวเลือก แบบจับคู่ แบบถูก-ผิดเป็นต้น ถ้าตอบถูก

ก็จะได้คำถามใหม่จนกว่าจะได้ผลการตอบในระดับที่น่าพอใจ ดังนั้นผู้ฝึกหัด จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ มาก่อนในระดับที่ได้อยู่แล้วนิยมใช้กับวิชาเช่น คณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การเรียนคำศัพท์และการแปลภาษา เป็นต้น

2.3. รูปแบบสถานการณ์จำลอง (simulation) เป็นการสร้างกิจกรรมที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาให้ผู้เรียนได้ศึกษา โดยให้เห็นภาพ ได้แก่ ทักษะและการเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องเสี่ยงภัยหรือเสียค่าใช้จ่ายมากนัก โดยรูปแบบจะประกอบไปด้วย การเสนอความรู้ ข้อมูล การแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มพูนความชำนาญ โดยอาจจะใช้เป็นโปรแกรมย่อย ๆ แทรกอยู่ในลักษณะโปรแกรมสาธิต (demonstration) หรือโปรแกรมทดสอบโดยการสร้างสถานการณ์จำลอง

2.4. รูปแบบเกมการสอน (game) เป็นการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความอยากเรียนรู้ได้โดยง่าย สามารถใช้เกมในการสอนและเป็นสื่อที่จะให้ความรู้แก่ผู้เรียนได้เช่นกัน ในเรื่องของกฎเกณฑ์ แบบแผนของระบบ กระบวนการ ทักษะคิดตลอดจนทักษะต่าง ๆ และยังเป็นการเพิ่มบรรยากาศในการเรียนรู้ได้ดีขึ้น เพราะผู้เรียนจะต้องตื่นตัวอยู่เสมอ

2.5. รูปแบบการทดสอบ (test) มิใช่เป็นการใช้เพียงเพื่อปรับปรุงคุณภาพของแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ผู้สอนมีความรู้สึกเป็นอิสระจากกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการทดสอบได้อีกด้วย เนื่องจากคอมพิวเตอร์สามารถให้เราสร้างแบบทดสอบที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคอมพิวเตอร์กับผู้เรียนได้ซึ่งเป็น เรื่องที่น่าสนใจและน่าสนใจมากกว่า เป็นต้น

สรุปได้ว่าประเภทของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทั้งหลายรูปแบบ ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น ซึ่งแต่ละประเภทก็มีลักษณะและรูปแบบการนำเสนอที่เรียนที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการออกแบบใช้งานกับผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานั้นเอง

3. คำศัพท์

1. ความหมายของคำศัพท์

วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล (2556) กล่าวว่า คำศัพท์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ ของภาษาทุกภาษา เพราะเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้เพื่อสื่อความหมายถึงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ หรือความรู้ต่าง ๆ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การมีความรู้และความสามารถในการใช้คำศัพท์ ของบุคคล ๆ หนึ่ง ถือเป็นปัจจัยหลักที่จะบ่งบอกว่าบุคคลผู้นั้นสามารถสื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด คำศัพท์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนต้องเรียนรู้และเพิ่มพูนอยู่เสมอ

เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ (Burns and Lowe, 1966, p.48, Taylor, 1990, 1 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556) และคำศัพท์ก็มีความสำคัญในลักษณะเดียวกันในการเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งถ้าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในภาษาใหม่ไม่เพียงพอ ผู้เรียนก็จะประสบปัญหาในการสื่อความหมายและความต้องการของตนเองในการใช้ภาษาต่างประเทศ และไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังได้อ่านที่นำเสนอเป็นภาษาต่างประเทศ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการสื่อสาร คำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่มีโอกาสจะละเลยได้ในกระบวนการเรียนการสอน (Huang, 1993, pp.7 – 9) ในการสอนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษให้ได้ผลนั้น ผู้สอนจะต้องทราบเทคนิคและวิธีสอนเป็นอย่างดี

ดังนั้น ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คำศัพท์จึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอน

2. ประเภทของคำศัพท์

บำรุง ไตรรัตน์ (2535, หน้า 10 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556), ศรีวิย สุวรรณกิตติ (2522, หน้า 15 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556) และ อัญชลี แจ่มเจริญ (2526, หน้า 7 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556)) แบ่งประเภทของคำศัพท์ได้ 2 ชนิดตามลักษณะของการใช้เป็นอย่างนี้ คือ

2.1. คำศัพท์ที่ผู้เรียนในระดับนั้น ๆ ได้พบเห็นบ่อย ๆ ทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน (Active Vocabulary) นอกจากครูจะสอนให้รู้จักความหมายแล้ว จะต้องสอนให้นักเรียนสามารถใช้คำ ประโยค ได้ทั้งในการพูดและการเขียน ซึ่งถือว่าเป็นทักษะขั้นการนำไปใช้

2.2. คำศัพท์ที่ผู้เรียนในระดับชั้นนั้น ๆ ไม่ค่อยพบเห็นหรือนาน ๆ จะปรากฏครั้งหนึ่งในการฟังและการอ่าน การสอนคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่ค่อยพบเห็นบ่อย ครูเพียงสอนแต่ให้ความหมายที่ใช้ในประโยคก็เพียงพอ เน้นให้นักเรียนทั้งฟังและอ่านได้เข้าใจ โดยไม่เน้นให้นักเรียนเอาคำศัพท์นั้นมาใช้ในการพูดและเขียน

นอกจากนี้ ยังได้มีการแบ่งประเภทของคำศัพท์ตามโอกาสที่จะได้ใช้หรือได้พบในแต่ละทักษะทางภาษา สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท (นันทิยา แสงสิน, 2527, 92 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556) ดังนี้

1. คำศัพท์เพื่อการฟัง เป็นคำศัพท์ที่ใช้มากในเด็กเล็ก เพราะไม่เคยเรียนรู้ภาษามาก่อน เป็นคำศัพท์ที่ค่อนข้างง่าย และการเรียนรู้เกิดจากการฟังก่อน

2. คำศัพท์เพื่อการพูด เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในภาษาพูด ซึ่งต้องสัมพันธ์กับการฟัง คำศัพท์ที่ใช้ในการพูดนั้นต้องสามารถสื่อความหมายได้ โดยคำศัพท์เพื่อการพูดจำแนกออกได้เป็น

3 ชนิด ได้แก่ คำศัพท์ที่ใช้ภายในบ้านหรือระหว่างเพื่อนฝูง คำศัพท์ที่ใช้ในการเรียนหรือการทำงาน และคำศัพท์ที่ใช้ในการติดต่อราชการ หรือใช้ในชีวิตประจำวัน

3. คำศัพท์เพื่อการอ่าน เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในการอ่านและเป็นปัญหาสำหรับเด็กที่เรียนภาษา คือ ต้องรู้ความหมายเพื่อที่จะนำไปตีความเนื้อหา และข้อความที่อ่านได้

4. คำศัพท์เพื่อการเขียน เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในการเขียน ซึ่งถือว่าเป็นทักษะที่สูงและยาก เป็นคำศัพท์ที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการสอนที่ถูกต้องและเป็นทางการ

การแบ่งคำศัพท์ออกเป็นประเภทตามลักษณะการใช้และตามโอกาสดังที่กล่าวมานี้ มีผลสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ สำหรับบทบาทของผู้สอนแล้ว ผู้สอนจะต้องช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ที่จำเป็นสำหรับการใช้ในโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยในการช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์นั้น หมายถึง การช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และเกิดพฤติกรรมดังนี้ คือ ออกเสียงและสะกดคำได้ บอกความหมายของคำศัพท์ได้ และสามารถนำคำศัพท์ที่รู้นั้นไปใช้ในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างถูกต้อง (อิสรา สาระงาม, 2529, หน้า 78 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556)

สรุปได้ว่า ประเภทของคำศัพท์แบ่งได้ตามลักษณะการใช้งานและตามโอกาสที่ได้ใช้ คำศัพท์ที่มีความสำคัญในการเรียนรู้ เด็กสามารถใช้คำศัพท์เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาได้ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นทักษะการฟัง พูด อ่าน หรือเขียน คำศัพท์เป็นพื้นฐานสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้ภาษา

3. องค์ประกอบของคำศัพท์

ศิธร แสงธนู และ คิต พงศทัต (2521, หน้า 35) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของคำศัพท์ มีดังนี้

1. รูปคำ (Form) ได้แก่ รูปร่าง หรือการสะกดคำนั้น ๆ ถ้าจะกล่าวตามหลักของภาษาศาสตร์อย่างเคร่งครัดแล้ว คำ ๆ เดียวกัน ความหมายเดียวกัน อาจมีรูปร่างต่างกันได้ เช่น is กับ 's หรือ will not กับ won't ในทางตรงกันข้าม man – men , walk – walked ก็มีความหมายแตกต่างกัน เพราะรูปร่างแตกต่างกัน เป็นต้น

2. ความหมาย (Meaning) ได้แก่ ความหมายของคำนั้น ๆ จะมีความหมายที่แฝงอยู่ถึง 4 นัยด้วยกัน คือ

2.1 ความหมายตามพจนานุกรม (Lexical Meaning) ได้แก่ ความหมายของคำตามพจนานุกรม สำหรับภาษาอังกฤษแล้ว คำหนึ่ง ๆ มีความหมายหลายอย่าง บางคำอาจใช้ในความหมายแตกต่างกันเป็นร้อย ทำให้บางคนเข้าใจว่า ความหมายที่แตกต่างออกไป

หรือความหมายที่คนไม่ค่อยรู้จักนั้นเป็น “สำนวน” ของภาษาแตกต่างกันเป็นร้อย ทำให้บางคนเข้าใจว่า ความหมายแตกต่างออกไป หรือความหมายที่คนไม่ค่อยรู้จักนั้นเป็น “สำนวน” ของภาษา

2.2 ความหมายทางไวยากรณ์ (Morphological Meaning) คำศัพท์ประเภทนี้ เมื่ออยู่ตามลำพังโดด ๆ อาจหาความหมายได้ง่าย เช่น s เมื่อต่อท้ายคำนามบางจำพวก เช่น hats , pens จะแสดงความหมายเป็นพหูพจน์ของนามนั้น ๆ คือ ช่วยบอกว่ามีจำนวน “มากกว่าหนึ่ง”

2.3 ความหมายจากการเรียงคำ (Syntactic Meaning) ได้แก่ ความหมายที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไป แล้วแต่การเรียงลำดับ เช่น boathouse แตกต่างจาก houseboat หรือ Is she going home ? แตกต่างจาก She is going home.

2.4 ความหมายจากเสียงขึ้น – ลง (Intonation Meaning) ได้แก่ ความหมายของคำที่เปลี่ยนแปลงไปตามเสียงขึ้นลงของผู้พูดเปล่งออกมา ไม่ว่าจะ เป็นเสียงที่มีพยางค์เดียว หรือมากกว่า

3. ขอบเขตของการใช้คำ (Distribution) ซึ่งมีข้อจำกัดแตกต่างกันไปแล้วแต่ไวยากรณ์ของภาษานั้น ๆ สำหรับภาษาอังกฤษจำแนกออกได้เป็น

3.1 ขอบเขตด้านไวยากรณ์ เช่น ในภาษาอังกฤษการเรียงลำดับคำเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ฉะนั้นตำแหน่งของคำในประโยคที่ต่างกันไป ทำให้คำนั้นมีความหมายแตกต่างกันออกไป

3.2 ขอบเขตทางภาษาพูดและทางภาษาเขียน คำบางคำใช้ในภาษาพูดเท่านั้น ไม่ใช้ในภาษาเขียนเลย ทำนองเดียวกัน คำบางคำใช้ในภาษาเขียนโดยเฉพาะ หากนำมาพูดจะฟังแปร่งหู ผู้ฟังจะรู้ทันทีว่าผู้พูดไม่ใช่เจ้าของภาษา

นอกจากขอบเขตของการใช้คำแตกต่างกันไปดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีการใช้คำที่แตกต่างกันแล้วแต่ท้องถิ่น เช่น การใช้คำที่แตกต่างกันระหว่าง British English กับ American English แม้แต่ภายในประเทศเดียวกัน ก็ยังมีภาษาถิ่นที่แตกต่างกันออกไป ยิ่งกว่านั้นในท้องถิ่นเดียวกัน ยังใช้คำหรือภาษาที่แตกต่างกัน แล้วแต่ระดับชั้นของบุคคล ก็ยังปรากฏอยู่เป็นเรื่องธรรมดา

เทคนิคในการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะหากเทคนิคการสอนไม่เอื้อต่อการเรียนการสอนแล้ว การเรียนการสอนก็ไม่อาจประสบผลสำเร็จได้ เกี่ยวกับเทคนิคการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ศิธร แสงธนู และ คีต พงศทัต (2521, หน้า 36 – 38 อ้างอิงใน วรณวิสาร ศึกษิติมล, 2556) กล่าวไว้สรุปได้คือ

1. คำศัพท์ที่สอนควรเป็นคำสั้น ๆ สะกดตรงตัว และเป็นคำที่มีเสียงคล้องจองกัน เช่น fan – man , rat - cat

2. คำที่นำมาสอนควรเป็นคำที่เห็นได้จากใกล้ ๆ ตัวเด็กและเป็นรูปธรรม เช่น ของใช้
3. หากเป็นการสอนรูปประโยคใหม่ ควรใช้คำศัพท์เก่า และควรใช้รูปประโยคเก่าในการสอนคำศัพท์ใหม่ จะทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายและเร็วกว่า
4. ควรใช้อุปกรณ์พื้น ๆ เช่น ชอล์กและสีเมจิก ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยการเน้นสิ่งที่ควรเน้น เมื่อเขียนบนกระดานหรือกระดาษ โดยเฉพาะสีแดง ควรใช้เน้นส่วนที่ต้องการเน้นจริง ๆ เท่านั้น
5. เสียงที่ครูไม่แน่ใจ ไม่ควรนำมาสอน จนกว่าจะได้ตรวจสอบความถูกต้องเสียก่อน
6. การจดคำศัพท์ ควรให้นักเรียนวาดภาพประกอบด้วย สร้างความเพลิดเพลินและช่วยทำให้เด็กจำได้มากกว่าเขียนคำแปลเป็นคำ ๆ
7. การฝึกสะกดคำปากเปล่า คำที่มีหลายพยางค์ควรให้เด็กแยกพยางค์สะกดจะทำให้จำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น อาจเป็นการตบมือหรือเคาะจังหวะ เป็นต้น
8. การทำแบบฝึกเสริม ควรมีภาพประกอบมาก ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก
9. นักเรียนที่มีปัญหาในการออกเสียง ครูอาจทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม ช่วยในการฝึกออกเสียงโดยเฉพาะ (Sound Drill) ฝึกออกเสียงคำเป็นคู่ ๆ
10. การทำแผนการสอน ครูที่สอนชั้นเดียวกันควรร่วมมือกัน เพื่อจะได้กิจกรรมที่หลากหลาย
11. การใช้ภาษาไทยในช่วงโมงภาษาอังกฤษ ครูน่าจะใช้เมื่อจำเป็น เช่น เมื่ออธิบายวิธีต่าง ๆ แล้วนักเรียนก็ไม่เข้าใจ
12. ควรรู้จักสอดแทรกการแปลและไวยากรณ์ในกิจกรรมอย่างเหมาะสม โดยไม่让孩子รู้สึกเบื่อหน่าย เพราะการแปลและไวยากรณ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับการเรียนภาษาต่างประเทศของเด็กไทย

ดังนั้น องค์ประกอบของคำศัพท์ จึงหมายถึง รูปของคำ ความหมายของคำและขอบเขตของการใช้คำแตกต่างกันไป ผู้สอนจึงควรมีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

4. การจัดกิจกรรมการสอนคำศัพท์

ในการจัดกิจกรรมการสอนคำศัพท์ อุทัย ภิรมย์ริน (2524, หน้า 24 อ้างอิงในวรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมม, 2556) เสงี่ยม ไตรรัตน์ (2534, หน้า 27 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมม, 2556) และประนอม สุรัสวดี (2535, หน้า 30 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมม, 2556) กล่าวไว้สรุปได้ว่า

1. การสอนคำศัพท์ในระดับประถมศึกษา ไม่เน้นการให้นักเรียนรู้คำศัพท์มาก แต่จะเน้นการออกเสียงคำศัพท์ที่ถูกต้องมากกว่า
2. การสอนคำศัพท์ในประโยคไม่เน้นโครงสร้างไวยากรณ์ของประโยค
3. ไม่ควรสร้างคำศัพท์ในกลุ่มต่าง ๆ หลายคำ ในแต่ละครั้งของการสอนเกี่ยวกับ Family member นักเรียนควรจะรู้เกี่ยวกับ father , mother , sister หรือ brother ในบทที่ 1 ส่วนในบทที่ 2 จึงค่อยเรียน grandparents และต่อไปจะเรียน nephew , uncle , aunt และ cousin
4. การสอนคำศัพท์แก่เด็ก ควรอาศัยสถานการณ์ประกอบ
5. ในแต่ละชั่วโมง ควรสอนคำศัพท์ประมาณ 3 – 5 คำ และใช้คำศัพท์ใหม่ในโครงสร้างประโยคที่เรียนแล้ว
6. การเลือกคำศัพท์มาใช้สอน ควรเป็นคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตจริงมากกว่า
7. การเลือกคำศัพท์มาใช้สอน ควรเลือกคำที่สัมพันธ์กัน เช่น คำว่า cow น่าจะคู่กับ ox หรือ grass มากกว่าไปคู่กับคำว่า ship
8. คำที่ใช้กับนักเรียนประถมต้น ควรจะเป็นคำที่มองเห็นภาพ สกิดได้เป็นรูปธรรม มากกว่านามธรรม
9. การทบทวนคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว ควรทบทวนคำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับคำศัพท์ใหม่
10. ควรติดบัตรคำศัพท์ที่สอนไว้ในห้องสัก 1 – 2 สัปดาห์ เพื่อให้ นักเรียนจะได้จำได้ตลอดเวลา เพราะการที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 4 ด้าน คือ ได้เห็น ได้ยิน ได้พูด และได้เขียน จะช่วยย้ำความจำได้แม่นยำขึ้น และควรจัดกิจกรรมให้มีการนำคำศัพท์นั้นมาใช้ในการสื่อสาร สนทนาเสมอ ๆ
11. การท่องคำศัพท์ เด็กเล็กไม่ชอบปฏิบัติ เพราะน่าเบื่อ ควรให้นักเรียนจับคู่กัน ท่องคำศัพท์ เพราะจะทำให้ไม่เบื่อเหมือนท่องคำศัพท์คนเดียว
12. การเขียนคำศัพท์ (Dictation) มีประโยชน์มากจะช่วยย้ำความจำด้านสะกด ครูควรให้นักเรียนเขียนคำศัพท์อย่างสม่ำเสมอทุก ๆ สัปดาห์ หรือประมาณเดือนละครั้ง เป็นอย่างน้อย โดยกำหนดให้นักเรียนทบทวนมาล่วงหน้าว่าจะเป็นคำอะไรบ้าง การเขียนแต่ละครั้งไม่ควรเกิน 20 คำ ควรมีการให้คะแนนสะสมด้วย อาจจะให้คะแนนแก่คนที่ทำ เพราะการเขียนคำศัพท์มีประโยชน์ ทั้งนี้เนื่องจากการได้เขียนจะทำให้จำศัพท์แม่นยำกว่าการท่องปากเปล่า
13. การแข่งขันระหว่างกลุ่มและทดสอบคำศัพท์ ควรแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า นานพอสมควร และกำหนดคำศัพท์ที่จะแข่ง เพราะจะทำให้เด็กมีกำลังใจท่อง

14. การฝึกสะกดคำพร้อม ๆ กัน บางครั้งถ้าเป็นคำมากกว่า 1 พยางค์ ครูควรฝึกให้นักเรียนสะกดแยกทีละพยางค์เสียก่อน จะช่วยจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น เช่น black – board, pen – cil เป็นต้น ขณะที่สะกดอาจให้นักเรียนปรบมือประกอบไปด้วยเมื่อออกเสียงแต่ละตัวหรืออาจจะปรบตามจำนวนพยางค์ เช่น eleven ให้ปรบมือ 3 ครั้ง

15. การสอนคำศัพท์ขั้นแรก ครูไม่ควรเน้นการสะกด แต่ควรให้เด็กได้ทราบความหมายของคำโดยเร็วเสียก่อน อาจใช้วิธีรูปภาพ ดูของจริง โดยทายจากการบอกใบ้ การแสดงท่าทางของครู เมื่อทราบความหมายแล้ว จึงให้ฝึกสะกดคำ เพราะการสะกดคำยากกว่าการจำความหมาย

16. คำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือเรียน คำศัพท์ประเภทนี้จะปรากฏในบทอ่าน คำศัพท์ใด ๆ ที่ปรากฏซ้ำ ๆ และเป็นคำศัพท์ที่นักเรียนควรจะรู้และใช้เป็น ควรควรออกเสียงให้ถูกต้อง ทั้งความหมายและวิธีใช้คำนั้น ๆ อย่างถูกต้อง ส่วนคำศัพท์ที่ยากเกินไปสำหรับชั้นเรียนหรือคำศัพท์ที่ไม่ปรากฏในหนังสือเรียน ครูอาจจะสอนเฉพาะการออกเสียงและความหมาย แต่ไม่ต้องฝึกวิธีใช้

17. คำศัพท์ที่มีประโยชน์ คำศัพท์ประเภทนี้นักเรียนควรจะรู้จัก อาจจะเป็นคำศัพท์ที่ไม่ปรากฏในหนังสือเรียน แต่จะต้องใช้ให้ถูกต้องในการพูดสนทนาหรือในการเขียน คำศัพท์ประเภทนี้จะต้องสอนวิธีใช้ให้ถูกต้อง

18. ครูเป็นผู้ออกเสียงคำศัพท์โดด ๆ อย่างถูกต้องชัดเจน ให้นักเรียนฟังก่อน 2 – 3 ครั้ง แล้วจึงให้นักเรียนพูดตาม

19. ครูให้ความหมายของคำศัพท์ด้วยการใช้อุปกรณ์หรือการแสดงท่าทางประกอบ

20. ตรวจสอบว่านักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ด้วยการตั้งคำถามแบบ Yes / No Question ให้นักเรียนตอบทั้งชั้นหรือให้คนใดคนหนึ่งเป็นคนตอบ

21. ครูแสดงการใช้คำศัพท์ในรูปประโยคให้เด็กได้เห็น แล้วให้เด็กจดเอาไว้ในสมุด

22. ครูให้เด็กคิดคำศัพท์หรือหัดแต่งประโยค โดยการใช้คำศัพท์นั้น ๆ ตามแบบที่เด็กเคยเห็นจากที่ครูเขียนให้ดูบนกระดาน

นอกจากนี้ บำรุง ไตรรัตน์ (2535, หน้า 5 – 6 อ้างอิงใน วรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556) และอัญชลี แจ่มเจริญ และคณะ (2526, หน้า 8 อ้างอิงใน วรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556) ได้สรุปลำดับขั้นตอนของการสอนคำศัพท์ไว้ดังนี้

1. ขั้นสอนฟังและสอนความหมาย
2. ขั้นสอนพูดให้ออกเสียงได้ถูกต้อง
3. ขั้นสอนอ่าน ให้เห็นส่วนประกอบของคำ อ่านให้ฟังให้อ่านและสะกดคำพร้อมกัน

4. ชั้นสอนเขียน ให้เห็นภาพหรือได้ฟังคำนั้นและเขียนให้ถูกต้อง
5. ชั้นทดสอบความเข้าใจและฝึกให้นักเรียนใช้คำศัพท์
6. ให้นักเรียนจดคำศัพท์พร้อมความหมาย

สรุปขั้นตอนการสอนคำศัพท์ที่กล่าวมา ผู้ศึกษาค้นคว้าสามารถแบ่งออกเป็น 4 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 ชั้นการสอนฟัง – พูด ความหมายของคำศัพท์และการออกเสียงที่ถูกต้องอาจจะมีกิจกรรมดังนี้ คือ เริ่มจากแนะนำคำศัพท์โดยการใช้สื่อประกอบ จากนั้นออกเสียงและให้นักเรียนออกเสียงเลียนเสียงอย่างถูกต้อง ชั้นที่ 2 ชั้นการสอนอ่าน กิจกรรมในชั้นนี้อาจจะเป็นการจับคู่ภาพกับคำศัพท์ โดยใช้บัตรภาพและบัตรคำ สำหรับให้นักเรียนอ่าน ชั้นที่ 3 ชั้นการสอนเขียนเริ่มจากการสอนตัวอักษรให้ออกเสียงและเขียนลึลิตตัวอักษรในอากาศ จากนั้นเขียนตัวอักษรตามเส้นประ แล้วจึงคัดและบรรทุกลงในสมุด และชั้นที่ 4 ชั้นการฝึกปฏิบัติกิจกรรม ในชั้นนี้เป็นการนำคำศัพท์ที่เรียนแล้วฝึกสนทนา

5. การเรียนรู้คำศัพท์อย่างมีความหมาย

การเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย คือ การจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่ให้ความสำคัญกับความหมายของภาษาเป็นประการแรก คนที่เรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศได้นั้น นอกจากจะต้องมีความตั้งใจจริงแล้ว เขาจะต้องเข้าใจในสิ่งที่ได้ยิน ได้ฟัง หรือได้เรียนด้วย ในการสอนนั้นข้อมูลที่จะให้กับนักเรียนจะต้องเป็นสิ่งที่นักเรียนรู้และเข้าใจ การให้นักเรียนฟังข้อความ คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่นักเรียนไม่เข้าใจ จะไม่มีประโยชน์แต่อย่างใดเลย ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องจัดเป็นสถานการณ์การเรียนรู้จริง หรือเหมือนจริง ให้กับนักเรียน และมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือฝึกปฏิบัติกิจกรรมกับเพื่อนได้ ซึ่งในการสอนคำศัพท์ก็เช่นเดียวกัน ครูจะต้องสร้างสถานการณ์ที่เป็นสถานการณ์ที่ต้องใช้ภาษาจริง เพื่อนักเรียนจะเข้าใจถึงความหมาย และสามารถคำศัพท์เหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งได้ฝึกภาษาในสถานการณ์ที่มีโอกาสได้พบจริงในชีวิตประจำวัน (ทองจุล ชันขาว, 2532 , หน้า 26 อ้างอิงใน วรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556)

6. บทบาทของคำศัพท์ในการสอนภาษา

การเรียนการสอนภาษาจะเป็นสิ่งที่น่าเบื่ออย่างยิ่ง หากครูผู้สอนดำเนินการสอนไปตามทฤษฎี หรือขั้นตอนการสอนที่กำหนดไว้ โดยมีได้สอดแทรกกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ เพื่อให้บทเรียนมีชีวิตชีวขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะเห็นว่าผู้เรียนจะมีความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่ง แล้วผู้เรียนก็จะเบนความสนใจไปสู่สิ่งอื่น ๆ สิ่งใหม่ ๆ มาทดแทน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย อันจะเป็นผลเสียต่อการเรียนรู้และเป็นการสร้างเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษา การฝึกทักษะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนก็ดี ล้วนแต่เป็นสิ่งที่

ประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษา แม้ครูจะมีความรู้ดีมีประสบการณ์ และใช้อุปกรณ์ช่วยในการสอนมาสักเพียงใดก็ตาม ถ้าหากผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายเสียแล้วการเรียนภาษาก็จะไม่บรรลุตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้ เป้าหมายของการสอนภาษา คือการเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษในแต่ละบทเรียนรวมถึง ทักษะการพูดเพื่อให้เกิดความมั่นใจและความถูกต้อง ทักษะการฟัง ทักษะการเขียน และการอ่านและคำศัพท์ต่างๆ โดยเทคนิคการสอนแบบการกระตุ้น การให้มีส่วนร่วม และการปฏิบัติสัมพันธ์ แม้ว่า หลักไวยากรณ์จะไม่ใช่สิ่งที่เน้นและเป็นเป้าหมายหลักของการสอน แต่ในการสอนจะมีการสอดแทรกหลักไวยากรณ์อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง ส่วนที่สำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษก็คือ การเรียนรู้คำศัพท์ ดังที่ Meara (1999) ได้เน้นถึงความสำคัญของเรื่องนี้เอาไว้ว่า "Vocabulary is beginning to occupy a central place in the way people learn a language. Learning words and their meanings and how they are used is increasingly seen as the key to learning a language, not just an annoying or irrelevant side activity." (การเรียนรู้) คำศัพท์ได้เริ่มกลายเป็นจุดศูนย์กลางของวิธีที่ผู้คนเรียนรู้ภาษา การเรียนรู้คำ, ความหมายและการใช้คำ ได้รับการยอมรับสูงขึ้นในฐานะของการเรียนรู้ภาษา ไม่ใช่เป็นเพียงกิจกรรมประกอบที่น่ารำคาญหรือไม่เกี่ยวข้อง (กับการเรียนรู้ภาษา) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า " ถ้าไม่มีความรู้ด้านไวยากรณ์ เราก็จะสื่อสารได้ไม่มากนัก แต่ถ้าไม่รู้คำศัพท์ เราก็ไม่สามารถจะสื่อความหมายได้เลย" (Wilkins, 1977, p.111 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556) กล่าวได้ว่า การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนต้องมีความรู้ด้านไวยากรณ์และคำศัพท์อย่างสมดุลกัน เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษน่าสนใจ ซึ่งการสอนคำศัพท์ ที่มีจุดหมายให้ผู้เรียนนำไปสื่อสารได้นั้น ผู้เรียนต้องมีความรู้ด้านคำศัพท์อย่างลึกซึ้งในเรื่องดังต่อไปนี้ การออกเสียง การสะกดคำ การใช้คำศัพท์ร่วมกับคำอื่น การจดจำได้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน การนำคำศัพท์ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆได้ ถูกหลักไวยากรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์ คำศัพท์ที่ควรนำมาสอนนั้น ควรเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จริงในชีวิต สอดคล้องกับ โสภิตา เสรีสุชาติ (2544, หน้า 26 อ้างอิงใน วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556) ที่กล่าวว่า คำศัพท์ที่ควรนำมาสอนนั้น ควรเป็นคำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์และความสนใจของผู้เรียนและผู้เรียนได้มีโอกาสนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นคำศัพท์ที่อยู่ในหนังสือเรียน สื่อการสอน ตัวผู้เรียนหรือครูผู้สอน นอกจากนี้ควรมีปริมาณคำศัพท์ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนด้วย

7. เทคนิคการสอนคำศัพท์

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สามารถสรุปได้ว่า คำศัพท์ภาษาอังกฤษมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ รูปคำ ความหมาย และ

ขอบเขตในการใช้ การสอนคำศัพท์ระดับประถมศึกษา นั้น จะไม่เน้นที่จำนวนคำ แต่จะสอนให้นักเรียนออกเสียงได้ถูกต้อง การสอนควรเป็นคำที่มีเสียงคล้องจองกัน ในการสอนแต่ละครั้ง ควรสอนคำศัพท์ประมาณ 3 – 5 คำ โดยจะเริ่มสอนจากความหมายก่อน จากนั้นจึงสอนการฟัง พูด การอ่าน การเขียน และการนำไปใช้ เมื่อสอนเสร็จแต่ละครั้ง ครูควรติดบัตรคำที่สอนให้นักเรียนได้เห็น อย่างน้อย 1 – 2 สัปดาห์ เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวน นอกจากนี้ควรให้นักเรียนได้เขียนคำศัพท์ตามคำบอก จะช่วยย้ำความจำศัพท์ด้วย (วรรณวิสารต์ ศักดิ์พิมล, 2556)

เทคนิคการสอน ที่ GTB FT2M สำหรับวิชาภาษาอังกฤษ เอกลักษณะ คือ วิธีการสอนแบบ GTB (GTB'S METHODS)

F - Forthright Grammar สอนไวยากรณ์ที่จำเป็น และเป็นพื้นฐานต่อการเรียนในคอร์สต่างๆ โดยเน้นการฝึกฝนแบบ real-time ให้เกิดความเข้าใจและสามารถสร้างรูปประโยคได้อย่างเป็นธรรมชาติ เทคนิคในการสอนแบบนี้จะเน้นการอธิบายควบคู่กันไปกับการทำแบบฝึกหัด โดยครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นโค้ช คอยดูแลและชี้แนะ แก้ไขอย่างใกล้ชิด และเป็นกันเอง

T - The Trainer ระบบการสอนที่ใช้แล้วได้ผลดีกับนักเรียนแทบทุกคน โดยครูผู้สอนนอกจากจะทำหน้าที่ในการสอนแล้วยังทำหน้าที่เป็นโค้ชภาษาอังกฤษ ที่คอยวางแผนการเรียนและเสริมจุดที่ต้องพัฒนาหรือปรับปรุงของนักเรียนแต่ละคน โดยในความเป็นโค้ชนี้ ครูผู้สอนย่อมมีโอกาสมากกว่าที่จะส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดี ต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนแต่ละคน

M - Magical looking เทคนิคนี้ใช้ในการอ่าน ที่จะทำให้ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องรู้ศัพท์หมดทุกตัว แต่ก็สามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจ หรืออย่างน้อยๆ ก็ช่วยให้ทำข้อสอบ Reading ได้มากกว่าร้อยละ 70 เทคนิคนี้ใช้ได้ผลดีมาแล้วกว่า 6 ปี นับแต่คิดค้นเทคนิคนี้ขึ้นมา (เทคนิคนี้แม้แต่เด็กอักษรฯ หลายๆ คนก็ยังต้องพึ่ง)

M - Master of vocabulary เทคนิคในการสร้างความจำระยะยาว (long term memory) แก่ผู้เรียน โดยใช้เทคนิคในการสร้างรูปแบบการจำต่างๆ มากกว่าสิบบรูปแบบ ที่จะทำให้การท่องศัพท์ไม่เป็นเรื่องน่าเบื่ออีกต่อไป

สรุปหลักการสอนของ GTB โดยหลักแล้ว คือ อ่อนตรงไหน เสริมตรงนั้น นักเรียนทุกคน จะได้รับการดูแลและประเมินพื้นฐานภาษาอังกฤษของตนเองว่าอยู่ตรงไหน แล้วจัดเนื้อหาที่เรียนให้เหมาะกับแต่ละคน และเน้นเนื้อหาเฉพาะที่จะสอบในแต่ละโรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนไม่เหมือนกันทางสถาบันฯ จัดชั้นเรียนแบบเฉพาะเจาะจง อ่อนตรงไหนเสริมตรงไหน จำเป็นตรงไหน เสริมตรงนั้น นักเรียนจึงไม่ต้องกังวลว่าจะเรียนไม่รู้เรื่อง เรียนไม่ทันเพื่อนหรือเรียนแล้ว

ไม่ตรงกับเนื้อหาที่จะนำไปใช้หรือนำไปสอบ ก่อนเข้าเรียน ครูและนักเรียนจะมีการพูดคุยกันก่อนว่าเป้าหมายในการเรียนเป็นไปเพื่ออะไร และเนื้อหาไหนบ้าง ที่เรียนแล้วจะออกสอบ และที่โรงเรียนของนักเรียนจะออกสอบเรื่องไหนบ้าง ทางสถาบันจะให้เนื้อหาต่างๆ โดยที่สามารถเข้าใจได้ง่ายๆ และรวดเร็ว ผนวกกับการฝึกฝนซ้ำๆ อีกหลายๆ ข้อ ภายใต้ความดูแลของครูผู้สอนตลอดเวลา อาทิ เช่น จะสอบเรื่อง Tense และ Passive Voice ทางสถาบันก็จะสอนเรื่อง Tense และ Passive Voice ด้วยเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และจำเป็นสำหรับนักเรียนแต่ละคน โดยเน้น กระชับ จับใจ ตรงประเด็น สนุกสนาน และผ่อนคลาย ต่อจากนั้นเมื่อนักเรียนมีความเข้าใจบ้างแล้ว ก็จะเข้าสู่การฝึกฝน เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ โดยทางสถาบันมีตำราชั้นดีกว่า 100 เล่ม (บางสถาบันใช้ตำราเล่มเดียวในการสอนทั้งหมด) ที่จะคัดสรรมาให้เหมาะกับนักเรียนแต่ละคน ดังนั้นจึงหมายความว่า เรามีแบบฝึกหัด และโจทย์ในแต่ละเรื่องมากกว่า 1,000 ข้อ และ 1,000 ตัวอย่าง ที่จะทำให้นักเรียนของเราได้ฝึกฝนภายใต้ความดูแลอันใกล้ชิดของครูผู้สอน

โดยสรุป หลักการสอนของ GTB คือ การเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่อ่อนด้อย เฉพาะจุด เน้นการฝึกฝน การอ่านและการจดจำระยะยาว เพื่อให้การเรียนรู้คำศัพท์ไม่น่าเบื่อ

4. การเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

การเรียนรู้ภาษาของเด็ก มีหลายทฤษฎีที่ควรกล่าวอ้างถึงมีดังนี้

1.1. ทฤษฎีของนักพฤติกรรมศาสตร์ (The Behaviorist View)

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กโดยกล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาของเด็กเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากผลการปรับสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคลที่มีอยู่ในตนเอง ในขณะที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆ แรงเสริมในทางบวกจะถูกนำมาใช้เมื่อภาษาของเด็กใกล้เคียงหรือถูกต้องตามภาษาผู้ใหญ่ ซึ่งนักพฤติกรรมศาสตร์มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนภาษาของเด็ก คือ

1.1.1. เด็กเกิดมาโดยมีศักยภาพในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ โดยปราศจากความสามารถพิเศษทางด้านการศึกษาทางใดทางหนึ่ง

1.1.2. การเรียนรู้ ซึ่งรวมถึงการเรียนภาษาเกิดขึ้น โดยการที่สิ่งแวดล้อมเป็นผู้ปรับพฤติกรรมผู้เรียน

1.1.3. พฤติกรรมทั่วไปรวมทั้งพฤติกรรมภาษา ถูกปรับโดยแรงเสริมจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นจากสิ่งเร้า

1.1.4. ในการปรับพฤติกรรมที่ซับซ้อนอย่างเช่นภาษา จะมีกระบวนการเลือกหรือทำให้การตอบสนองเฉพาะเจาะจงขึ้น โดยผ่านการใช้แรงเสริมทางบวก ถึงแม้ว่าการตอบสนอง

ทั่วไปและชนิดง่าย ๆ จะได้แรงเสริมทางบวกตั้งแต่เริ่มต้น แต่การให้แรงเสริมในระยะหลัง ๆ จะถูกนำมาใช้กับการตอบสนองที่ซับซ้อนและใกล้เคียงกับเป้าหมายทางพฤติกรรมสูงสุด

1.2. ทฤษฎีสภาวะติดตัวโดยกำเนิด (The Nativist View)

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อเกี่ยวกับกฎธรรมชาติ หรือกฎเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นมาแต่กำเนิด โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กแตกต่างจากนักพฤติกรรมศาสตร์ 2 ประการสำคัญ คือ

1.2.1. การให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบภายในบุคคลเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

1.2.2. การแปลความบทบาทขององค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ภาษา

ชอมสกีและแมคเนล (McNeill, 1960 อ้างอิงในพรพรณิดา ผุสดี, 2555) เป็นผู้มีความเชื่ออย่างแรงกล้า เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กว่า เด็กทุกคนเกิดมาโดยมีโครงสร้างทางภาษาศาสตร์อยู่ในตัวหรือติดตัวโดยกำเนิด ซึ่งได้แก่ โครงสร้างทางด้านความหมาย ประโยคและระบบเสียง ตามความเชื่อนี้ เด็กไม่จำเป็นต้องเรียนระบบของภาษา เด็กเพียงแต่ต้องค้นหาว่าระบบภาษาของตนเองเกี่ยวข้องกับภาษาสากลอย่างไร เด็กไม่ต้องเรียนรู้ว่าเราสามารถตั้งคำถามได้ แต่ต้องเรียนรู้ว่าจะตั้งคำถามอย่างไรหรือเรียนรู้ว่าจะใช้กลุ่มเสียงใด จะรวมกลุ่มเสียงเข้าด้วยกันอย่างไร โดยสรุปก็คือ เรียนรู้การใช้ภาษาของตนเองทั้งด้านความหมายประโยค และเสียง

เลนเบิร์ก (Lenneberg) เป็นผู้หนึ่งที่สนับสนุนแนวคิดของนักทฤษฎีสภาวะติดตัวโดยกำเนิด เขาชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนการพัฒนากายทางร่างกาย และขั้นตอนพัฒนากายทางภาษาว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด เขากล่าวว่าเด็กเกิดมาด้วยความสามารถทางภาษา มิใช่เป็นผ้าขาว ความสามารถทางการเรียนภาษาของเด็กถูกจัดโปรแกรมไว้ในตัว และมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับอีกด้วย ตราบใดที่เด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางภาษาพูด เด็กจะพัฒนากายทางพูดโดยอัตโนมัติ และความสามารถทางภาษาจะแยกเป็นอิสระจากระดับไอคิว

1.3. ทฤษฎีของนักสังคมศาสตร์ (The Socialist View)

นักทฤษฎีสังคมหรือทฤษฎีวิวัฒนาการจะให้ความสนใจเกี่ยวกับผลกระทบของสิ่งแวดล้อมทางภาษาของผู้ใหญ่ที่มีต่อพัฒนากายทางภาษาของเด็ก ผลการวิจัยกล่าวว่าวิธีการที่ผู้ใหญ่หรือพ่อแม่ปฏิบัติต่อเด็กมีผลต่อพัฒนากายทางภาษา และพัฒนากายทางสติปัญญา

ของเด็ก วิธีการเหล่านี้ ได้แก่ การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง การสนทนาระหว่างรับประทานอาหาร การแสดงบทบาทสมมติ การสนทนา เป็นต้น

1.4. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget Theory)

เพียเจต์ (Piaget) เชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นผลจากความสามารถทางสติปัญญา เด็กเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับโลกรอบตัวของเขา เด็กจะเป็นผู้ปรับสิ่งแวดล้อม โดยการใช้องภาษาของตน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.4.1. เด็กมีอิทธิพลต่อวิธีการที่แม่พูดกับเขา จากผลการวิจัยปรากฏว่า แม่จะพูดกับลูกแตกต่างกันไปจากพูดกับผู้อื่น เพื่อรักษาการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน แม่จะพูดกับเด็กเล็กๆ ต่างจากเด็กโตและผู้ใหญ่ จะพูดประโยคที่สั้นกว่า ง่ายกว่า เพื่อการสื่อสารที่มีความหมาย

1.4.2. เด็กควบคุมสิ่งแวดล้อมทางภาษาเพื่อได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เด็กต้องการค้นพบว่าเสียงที่ได้ยินมีความหมายอย่างไร มีโครงสร้างเพื่อองค์ประกอบพื้นฐานอะไร

1.4.3. การใช้สิ่งของหรือบุคคลเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเข้าใจพื้นฐานว่า ผู้ใหญ่เห็นหรือได้ยินเขาพูด เด็กอาจเคลื่อนไหวตัวหรือ จับ ขว้าง ปา บีบ ของเล่น เพื่อสร้างความเข้าใจเพื่อเป็นพื้นฐาน และความจำเป็นของความเจริญทางภาษา การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองเกี่ยวกับผู้อื่น เกี่ยวกับสิ่งของ เกี่ยวกับเหตุและผล เกี่ยวกับสถานที่ มิติ เกี่ยวกับการเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ของกิริยาและสิ่งของ มีส่วนช่วยให้เด็กแสดงออกทางภาษาอย่างมีความหมาย นั่นคือเด็กต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้เพียเจต์ (Piaget) ยืนยันว่าพัฒนาการทางภาษาของเด็กเป็นไปพร้อม ๆ กับความสามารถด้านการให้เหตุผล การตัดสินใจและด้านตรรกศาสตร์ เด็กต้องการสิ่งแวดล้อมที่จะส่งเสริมให้เด็กสร้างกฎ ระบบเสียง ระบบคำ ระบบประโยคและความหมายของภาษา นอกจากนี้เด็กยังต้องการฝึกภาษาด้วยวิธีการหลาย ๆ วิธีและจุดประสงค์หลาย ๆ อย่าง

Piaget เชื่อว่าพัฒนาการของเด็กนั้นจะเกิดขึ้นตามลำดับขั้น จะไม่สามารถพัฒนาข้ามขั้นได้ เด็กจะสามารถพัฒนาสติปัญญาได้จากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับโลกภายนอก ซึ่งกระบวนการสติปัญญาของบุคคลจะพัฒนาตามขั้นตอนต่อไปนี้

ระยะที่หนึ่ง แรกเกิด จนถึง 2 ขวบ เด็กจะเรียนรู้โดยการสัมผัส

ระยะที่สอง อายุ 2 - 7 ขวบ เด็กเริ่มจัดกระทำกับสภาพแวดล้อม โดยใช้สัญลักษณ์ เด็กเริ่มเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับวัตถุ รู้จักสิ่งที่เป็นตัวแทน รู้จักคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น เริ่มเรียนรู้ภาษาพูดและเข้าใจความหมาย ขอบลองผิดลองถูก สามารถแยกแยะสิ่งของได้ แต่ไม่สามารถบอกคุณสมบัติได้

ระยะที่ 3 อายุ 7 – 11 ขวบ เด็กมีการพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญาที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

ระยะที่ 4 อายุ 11 ปีขึ้นไป เป็นระยะที่เด็กมีความเข้าใจ ทดลองใช้เหตุผลเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมมากขึ้น คาดคะเนเหตุการณ์จากประสบการณ์และความคิดเห็น

Piaget and Inhelder (อ้างอิงใน ประภาพันท์ นิลอรุณ, 2530, หน้า 27) กล่าวไว้ว่า เด็กอายุ 2 – 4 ปี จะพัฒนาการเรียนรู้คำมากขึ้นตามลำดับ มีลักษณะการพูดคุยโดยใช้การสื่อสารแบบสังคม (Social Communication) แต่เด็กจะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง คือ เด็กจะพูดกับตนเอง ซึ่งเรียกว่า การพูดคนเดียวแบบรวมหมู่ (Collection Monologues) เด็กจะมีทัศนคติต่าง ๆ จากการมองเห็นของตัวเองและจะเป็นการยากที่จะให้เด็กยอมรับสิ่งต่าง ๆ จากภาพที่เห็น เด็กไม่เข้าใจคำพูดของผู้อื่น ในช่วง 5 – 6 ปี เด็กก้าวเข้าสู่ขั้นการคิดแบบหยั่งรู้ (Intuitive) ซึ่งเป็นการคิดโดยอาศัยการรับรู้ คือ การมองเห็นสิ่งต่าง ๆ แล้วบอกว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างไร การหยั่งเห็นของเด็กเด็กจะก้าวหน้าไปสู่การแยกแยะ เด็กเกือบจะไปถึงการรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล

พัฒนาพร สุทธิยานุช (อ้างอิงใน ประภาพันท์ นิลอรุณ, 2530, หน้า 28 – 29) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาว่า มนุษย์มีขั้นตอนในการใช้ภาษาติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีพัฒนาการดังนี้

1. อายุแรกเกิด – 1 ปี เด็กเริ่มส่งเสียงร้อง การโต้ตอบ อาจมีหรือไม่มี ความหมายก็ได้ เริ่มเรียนคำง่ายใกล้ตัว เช่น พ่อ แม่ บางครั้งเล่นเสียงเพื่อความเข้าใจของตนเองเท่านั้น แต่ไม่มีความหมายสำหรับผู้อื่น
2. อายุ 1 – 5 ปี มีการพัฒนาภาษาพูดในระยะเริ่มแรก (Early Linguistic Development) เริ่มใช้ภาษาพูดเป็นประโยคง่าย ๆ เช่น แม่มา พ่อทำงาน จากการวิจัยปรากฏว่า เมื่อเด็กเริ่มพูดมักพูดเป็นคำนามก่อน เช่น แมว หมา นม ต่อมาจึงเป็นคำกริยา
3. อายุ 5 – 11 ปี เป็นการพัฒนาการพูดในระยะหลัง (Later Linguistic Development) ระยะนี้เด็กเริ่มเรียนคำศัพท์ การอ่านความหมาย เริ่มสนใจไวยากรณ์ เริ่มใช้ภาษาพูดในลักษณะรูปประโยคที่สมบูรณ์ และเริ่มเข้าใจคำและความหมายของคำมากขึ้น
4. อายุ 11 ปีขึ้นไป เป็นการพัฒนาการสร้างประโยค (Development of Syntax) เด็กเริ่มศึกษาไวยากรณ์อย่างแท้จริงและสามารถใช้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น

โดยสรุปในการศึกษานี้ เด็กอายุ 5- 11 ปี ซึ่งเป็นวัยของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นวัยที่กำลังเรียนรู้คำศัพท์เพื่อสร้างประโยคที่สมบูรณ์ ดังนั้น เรื่องคำ จึงมีความสำคัญแก่เด็กวัยนี้มาก

5. ทฤษฎีของนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ (Psycholinguistics Theory)

ทฤษฎีนี้ ชอมสกี (Chomsky, 1960 อ้างอิงใน พรรณนิดา ผุสดี, 2555) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องซับซ้อนซึ่งจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างภาษาในตัวเด็กด้วย เพราะบางครั้ง เด็กพูดคำใหม่โดยไม่ได้รับแรงเสริมมาก่อนเลย เขาอธิบายการเรียนรู้ภาษาของเด็กว่าเมื่อเด็กได้รับ ประโยค หรือกลุ่มคำต่าง ๆ เข้ามาเด็กจะสร้างไวยากรณ์ขึ้น โดยใช้เครื่องมือการเรียนรู้ภาษา ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งได้แก่อวัยวะเกี่ยวกับการพูด การฟัง นอกจากนี้ เล็นเนเบิร์ก (Lenneberg) ยังเป็นผู้หนึ่งที่เสนอทฤษฎีแวนนีโดยมีความเชื่อว่า มนุษย์มีอวัยวะที่พร้อมสำหรับการเรียนรู้ภาษา ถ้าสมองส่วนนี้ชำรุด หลังจากวัยรุ่นตอนต้น (อายุประมาณ 12 ปี) จะทำให้การเรียนรู้ภาษาใหม่ได้ ยาก

6. ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษา

ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษามีหลายทฤษฎี ดังนี้ (ศรียา นิยมธรรมและ ประภัสสร นิยมธรรม, 2519, หน้า 31-35 อ้างอิงใน พรรณนิดา ผุสดี, 2555)

1. ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The Autism Theory หรือ Austistic Theory) ทฤษฎีนี้ถือว่า การเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องมาจากความพึงพอใจ ที่ได้กระทำเช่นนั้น โมว์เรอร์ (Mower) เชื่อว่า ความสามารถในการฟัง และความเพลิดเพลิน กับการได้ยินเสียงของผู้อื่นและตนเองเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษา
2. ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory) เลวิส (Lawis) ได้ศึกษาและ เชื่อว่า พัฒนาการทางภาษานั้นเกิดจากการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดจากการมองเห็นหรือการได้ยิน เสียง การเลียนแบบของเด็กเกิดจากความพอใจ และความสนใจของตัวเอง ปกติช่วง ความสนใจของเด็กนั้นสั้นมาก เพื่อที่จะชัดเจนเด็กจึงต้องมีสิ่งเร้าซ้ำ ๆ กัน การศึกษากระบวนการ ในการเลียนแบบภาษาพูดของเด็กพบว่า จุดเริ่มต้นเกิดขึ้นเมื่อพ่อแม่เลียนแบบเสียงของเด็ก ในระยะเล่นเสียงหรือในระยะที่เด็กกำลังเรียนรู้การออกเสียง
3. ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักทฤษฎี การเรียนรู้ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้น โดยอาศัยการวางเงื่อนไข ไรนโกลด์ (Rhiengold) และคณะได้ศึกษาพบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อได้รางวัล หรือได้รับการเสริมแรง
4. ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) ลิเบอ์แมน (Lieberman) ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับการเปล่งเสียง จึงเห็นได้ว่า เด็กมักจ้องหน้า เวลาเราพูดด้วย การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟังและพูดซ้ำกับตัวเอง หรือหัดเปล่งเสียง โดยอาศัยการอ่านริมฝีปาก แล้วจึงเรียนรู้คำ

5. ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Buck) ซึ่งธอร์นไดค์ (Thorndike) เป็นผู้คิดโดยอธิบายว่า เมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้น เผอิญมีเสียงบางเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมาย ในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้การเสริมแรงทันที ด้วยวิธีนี้จึงทำให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษา

6. ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) เล็นเบอร์ก (Lenneberg) เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษามีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้ขึ้นอยู่กับอวัยวะในการเปล่งเสียง เด็กจะเริ่มส่งเสียงอ้อแอ้และพูดได้ตามลำดับ

7. ทฤษฎีการให้รางวัลของพ่อแม่ (Mother Reward Theory) ดอลลาร์ด (Dollard) และ มิลเลอร์ (Miller) เป็นผู้คิดทฤษฎีนี้ โดยย่ำเกี่ยวกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาของเด็กว่า ภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อสนองความต้องการของลูกนั้น เป็นอิทธิพลที่ทำให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการหรือความก้าวหน้าทางภาษาของเด็กมีดังนี้ (กรรณิการ์ พวงเกษม, 2534, หน้า 20 – 21 อ้างอิงใน พรรณิดา ผุสดี, 2555)

2.1 วุฒิภาวะ เมื่อเด็กมีความเจริญขึ้นตามลำดับ ความสามารถในการพูด การเขียน ย่อมตามมานับตั้งแต่อายุ 15 เดือน ขึ้นไปแล้วเด็กจะใช้ภาษาพูดมากขึ้นตามลำดับจนกระทั่งอายุ 36 เดือน จะสามารถใช้คำพูด 376 คำต่อวัน และเมื่ออายุ 48 เดือน จะพูดได้ 397 คำต่อวัน และสามารถใช้อำนาจพิเศษ และคำคุณศัพท์เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ถ้าหากมีสมาธิดี ก็จะจดจำสิ่งที่ได้ยินได้ฟังมาแล้วต่อให้คนอื่นทราบบ

2.2 สิ่งแวดล้อม ถ้าหากพ่อแม่ ผู้ปกครองสนใจ เอาใจใส่ พยายามพรีสอนให้เด็กพูดคุย และหัดอ่านหัดเขียนอยู่ตลอดเวลา เด็กจะมีความพร้อมทางภาษามาก โดยเฉพาะครอบครัวที่มีการศึกษาสูง ย่อมมีส่วนสร้างความเจริญทางภาษาให้เด็กได้ดีกว่าครอบครัวที่มีฐานะยากจน ซึ่งส่วนมากไม่ค่อยสนใจในเรื่องภาษาของบุตรหลานของตนเท่าที่ควร

2.3 การเข้าใจความหมายภาษาที่ใช้พูด ถ้าอยู่ในวงแคบศัพท์ก็พื้น ๆ ธรรมดา แต่ถ้าหากอยู่ในชุมชนที่กว้างใหญ่ เด็กก็สามารถเข้าใจคำ ประโยค วลีที่มีความหมายต่าง ๆ ได้ดี ฉะนั้น การพูดอะไรก็ตามที่เด็กเพียงแต่เลียนคำพูด เลียนเสียงพูด ผู้ใหญ่จึงควรได้ย่อนถามเขา ดูบ้างว่าที่พูด ๆ นั้นเข้าใจเพียงใด เปรียบเสมือนคนไทยที่พูดคำต่างประเทศตามเขา แต่ออกเสียงผิด ความหมายก็ย่อมจะเปลี่ยนไปได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันความผิดพลาดดังกล่าว จึงควรได้ย่อนถามความหมายในสิ่งที่เด็กพูดได้แต่ไม่เข้าใจความหมายด้วย

2.4 การให้มีพัฒนาการทั้งหมด (Developed as a Whole) เราจะต้องให้เด็กมีรูปร่างที่ดี หน้าตาสดใส สะอาดกายใจ สมองก็ต้องให้ดี สุขภาพสมบูรณ์ และสังคมก็ต้องดี จึงจะทำให้เด็กมีความเจริญทางภาษาได้ดี ไม่ควรแต่เพียงว่าให้อ่านได้เขียนได้เท่านั้น เราต้องคำนึงถึงหลักของความต้องการความสนใจจากเพื่อน ๆ ของเด็กด้วย ถ้าหน้าตาสกปรก เพื่อน ๆ ก็ยอมไม่พูดคุยด้วย โอกาสที่จะมีความเจริญทางภาษาพูดก็ยิ่งเสียเปรียบคนที่รูปร่างหน้าตา สะอาดสดใส

2.5 ขั้นตอนและการจัดชั้นเรียน การจัดโรงเรียนแบบไม่มีชั้น แต่อาศัยความสามารถทางภาษาเป็นแนวก็น่าจะได้ลองจัดให้เป็นทีแพร์หลายต่อไป หลักสูตรและขั้นตอนการสอนบางบทก็น่าจะสลับเปลี่ยนไปได้ตามระดับความสามารถและความพร้อมของนักเรียน จึงมีข้อที่น่าสังเกตว่า บางแห่งสอนบทเรียนยากก่อน แล้วกลับมาสอนบทธรรมดาภายหลังโดยอ้างแต่หลักสูตร ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว ครูผู้สอนน่าจะสามารถในการวินิจฉัยบทเรียนนั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง

2.6 การมีส่วนร่วม (Participation) กิจกรรมใด ๆ ก็ตามเด็ก ๆ ควรมีส่วนร่วมทุกครั้ง ทุกคน ครูไม่ควรเลือกที่รักมักที่ชังจะต้องพิจารณาความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลและกำหนดงานให้ทำร่วมกับเพื่อน ๆ ตามใจสมัคร หรือครูกำหนดกลุ่มให้บางครั้ง การทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานเป็นกลุ่มย่อย การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มีส่วนช่วยให้เด็กมีความเจริญทางภาษาได้อย่างมาก

นอกจากนี้ สุภาวดี ศิริวรรณนะ (2542, หน้า 49 – 50 อ้างอิงใน พรณิดา ผุสดี ,2555) ยังได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กว่าควรประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 ประการคือ

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาและถิ่นที่อยู่ของบิดา มารดา อันเนื่องมาจากการแบ่งชนชั้นไม่เท่าเทียมกันในสังคม เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก แม็คคาร์ธี (MC. Carthy 1957, p.603 อ้างอิงใน พรณิดา ผุสดี, 2555) ได้ค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็ก พบว่าความแตกต่างทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจและอาชีพมีผลต่อพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็ก เด็กที่อยู่ในฐานะเศรษฐกิจและสังคมสูง จะใช้ภาษาได้ดีกว่าตั้งแต่อายุน้อย และเด็กที่อยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มักจะใช้คำถามอย่างเดี่ยวติดต่อกันไป ซึ่งแสดงว่ายังมีวุฒิภาวะทางด้านภาษาไม่ดีพอ ส่วนทางด้านการศึกษาของบิดา มารดานั้น ฟิชเชอร์ (Fisher 1958, p.483 อ้างอิงใน พรณิดา ผุสดี ,2555) ได้ศึกษาวิจัยและพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวซึ่งบิดามารดาเป็นผู้ชำนาญการได้รับการศึกษามาอย่างดี จะมีพัฒนาการทางภาษาดีที่สุด และถิ่นที่อยู่สามารถ

เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาได้นั้น จากการศึกษาของ คิทเทล (Kittle 1967 , p.342 อ้างอิงใน พรรณิศา ผู้สดี, 2555) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กในเขตเมืองกับเขตชนบทมีความแตกต่างกันโดยเขตเมืองจะดีกว่า

2. ขนาดครอบครัว เพศ และอายุ เป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษา อีกประการหนึ่งโดย จอห์นสัน (Johnson. 1974 : 265) ได้ศึกษาเปรียบเทียบขนาดของครอบครัวว่ามีส่วนสัมพันธ์กับพัฒนาการทางภาษาหรือไม่ พบว่า ครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดีไม่มีพี่น้องมาก จะมีพัฒนาการทางภาษาได้เร็ว และดีกว่าครอบครัวที่มีพี่น้องมาก ถ้ามีพี่น้องมากคนโตและคนสุดท้ายมักมีพัฒนาทางภาษาที่ต่ำกว่าลูกคนกลาง ส่วนเพศและอายุ พบว่า เด็กหญิงมีความสามารถทางภาษาดีกว่าเด็กชาย ส่วนอายุนั้น จะพบว่าเด็กตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปจะมีพัฒนาการทางภาษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว พอถึงวัยเข้าโรงเรียนแล้วจึงลดลงตามลำดับ

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ควรประกอบด้วยวุฒิภาวะหรือความพร้อมของพัฒนาการทุกด้าน เพศ อายุ ขนาดของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อมรอบตัวทั้งบุคคลและสถานที่ ตลอดจนบุคลิกภาพ

3. จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก

จิตวิทยาการเรียนรู้หรือจิตวิทยาการเรียนการสอน เป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการนำเอาหลักจิตวิทยามาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ โดยมีขอบข่ายที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. ศึกษาถึงธรรมชาติของการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนธรรมชาติของการคิด การจำ และการลืม
2. ศึกษาถึงเขาวนปัญญา ความถนัด ความสนใจ และทัศนคติ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการเรียนรู้
3. ศึกษาถึงบุคลิกภาพ การปรับตัว และวิธีการปรับพฤติกรรม

3.1. จุดมุ่งหมายของการศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้

การศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับเด็ก มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ

3.1.1. เพื่อให้เข้าใจในพฤติกรรมของเด็กแต่ละวัยและสามารถจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับเด็ก

3.1.2. เพื่อให้เข้าใจในธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนรู้วิธีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอน

3.1.3 เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจในการเตรียมบทเรียน วิธีการสอน วิธีการประเมินผลให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็ก

3.1.4. เพื่อช่วยให้ครูได้นำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษา มาพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เช่น การคิด ความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ

ในการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้นั้นสิ่งสำคัญที่ครูจะต้องคำนึง คือ ความพร้อม (Readiness) อันเป็นช่วงของพัฒนาการของเด็ก ซึ่งจะมีจุดสูงสุด (Optimal Point) ที่เด็กจะเรียนรู้ได้ดี และบังเกิดผลดี ซึ่งจุดที่เราเรียกว่า “ความพร้อม” นี้ ถ้าเด็กยังไม่ถึงจุดนี้หรือผ่านพ้นจุดนี้ไปแล้วเด็กจะเรียนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการนี้นักจิตวิทยา ก็ยังมีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป พวกหนึ่งเห็นว่า พัฒนาการเป็นเรื่องของธรรมชาติที่จะต้องค่อยเป็นค่อยไป อีกพวกหนึ่งเห็นว่า เป็นเรื่องประสบการณ์ที่ครูสามารถช่วยจัดให้ได้ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ, 2544, หน้า 58 – 59 อ้างอิงใน พรพนิตดา นุสดี, 2555) ดังเช่น

Arnold Gesell เห็นว่า ความพร้อมเป็นเรื่องของธรรมชาติที่จะต้องค่อยเป็นค่อยไป ถ้าเด็กยังไม่พร้อมเราควรรอให้เด็กพร้อมก่อนจึงให้เด็กเรียน

Jerome Bruner เห็นว่า ความพร้อมเป็นเรื่องที่สอนกันได้ ไม่จำเป็นต้องให้เด็กรอ เด็กสามารถเรียนได้ก่อนกำหนด ถ้าเรารู้วิธีการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อสอนให้เด็กพร้อม

Erik Erikson ได้เสนอทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เพื่อให้ครูเห็นว่า ในแต่ละช่วงวัยนั้นเด็กมีความพร้อมที่จะพัฒนาในเรื่องใด และเราควรจะจัดการศึกษาอย่างไรให้สอดคล้องกับพัฒนาการในแต่ละช่วง

Jean Piaget ให้ข้อคิดว่า ครูควรจะสอนเพื่อเร่งเด็กหรือไม่ โดยเสนอขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ให้เป็นข้อพิจารณา ซึ่งจะได้เสนอต่อไป นอกจากนี้เพียเจท์ (Piaget) ยังมีความเชื่อว่าเป้าหมายของพัฒนาการนั้น คือ

1. ความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผลกับสิ่งที่เป็นนามธรรม
2. ความสามารถที่จะคิดตั้งสมมุติฐานอย่างสมเหตุสมผล
3. ความสามารถที่จะตั้งกฎเกณฑ์และการแก้ปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าผลงานการศึกษาค้นคว้าของเพียเจท์ (Piaget) ทำให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้เข้าใจพัฒนาการทางด้านความคิดของเด็กว่ามีขั้นตอนและกระบวนการอย่างไร ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างมาก

เพียเจท์ (Piaget) ได้แบ่งขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาออกเป็น 4 ขั้น โดยแต่ละขั้นที่เกิดขึ้นจะเป็นตัวนำไปสู่ขั้นต่อไปหรือขั้นตอนแต่ละขั้นมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน คือ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2544, หน้า 62 – 65 อ้างอิงใน พรรณิดา ผุสดี, 2555)

1. ขั้นการใช้กล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส (Sensori Motor Stage) จะอยู่ในช่วงระยะแรกเกิดถึง 2 ปี พฤติกรรมของเด็กในวัยนี้แสดงออกโดยการเคลื่อนไหวเป็นส่วนใหญ่ เช่น การมอง การดูด การไขว่คว้า เป็นระยะที่พัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็กเกิดขึ้นจากการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ เด็กในวัยนี้แสดงให้เห็นว่ามีสติปัญญาด้วยการกระทำ เด็กสามารถแก้ปัญหาได้ แม้ว่าจะไม่สามารถอธิบายได้ด้วยคำพูด การทำงานของประสาทสัมผัส เช่น การเคลื่อนไหวต่าง ๆ เป็นการที่เด็กเริ่มเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและความคิดของเด็กในวัยนี้

2. ขั้นเตรียมสำหรับความคิดที่มีเหตุผล (Pre - operational or Pre - conceptual Stage) อยู่ในช่วง อายุ 2 – 7 ปี

เพียเจท์ (Piaget) ได้แบ่งพัฒนาการขั้นนี้ออกเป็นขั้นย่อย ๆ 2 ขั้นได้แก่

2.1 Preconceptual Thought อยู่ในช่วงเด็กอายุระหว่าง 2 – 4 ปี เด็กในวัยนี้มีความคิดรวบยอด (Concept) ในเรื่องต่าง ๆ แล้วเพียงแต่ยังไม่สมบูรณ์ และยังไม่มีเหตุผล เด็กสามารถใช้ความหมายของสัญลักษณ์ แต่การใช้ภาษานั้น ยังเป็นภาษาที่เกี่ยวข้องกับตนเองเป็นส่วนใหญ่ (Egocentric) เด็กในวัยนี้ชอบเล่นสมมุติโดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น ก้านกล้วยแทนม้าหรือสมมุติให้ตุ๊กตาเป็นสิ่งที่มีชีวิต พูดคุยกันได้

2.2 Intuitive Thought อยู่ในช่วงเด็กอายุระหว่าง 4 – 7 ปี พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กในช่วงนี้ยังคงอยู่ในขั้น Preconceptual Thought กล่าวคือ การคิดของเด็กวัยนี้แม้ว่าจะเริ่มมีเหตุผลขึ้น แต่การคิดและการตัดสินใจก็ยังขึ้นอยู่กับความรู้สึกมากกว่าความเข้าใจ พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กในช่วงนี้ จะต่างจาก Preconceptual Thought ตรงที่เด็กวัยนี้เริ่มมีปฏิริยาต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีความสนใจอยากรู้อยากเห็น และมีการซักถามมากขึ้น มีการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่อยู่รอบข้าง ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิด อย่างไรก็ตามความเข้าใจของเด็กวัยนี้ก็ขึ้นอยู่กับสิ่งที่รับรู้จากภายนอกอยู่นั่นเอง

1. ขั้นการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงรูปธรรม (Concrete Operational Stage) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 7 – 11 ปี พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กวัยนี้ เด็กสามารถใช้สมองคิดอย่างมีเหตุผล แต่กระบวนการคิดและการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหายังต้องอาศัยสิ่งที่เป็นรูปธรรมกล่าวคือจะต้องเป็นวัตถุหรือเหตุการณ์ที่เด็กได้พบเห็นจริง ๆ เด็กวัยนี้สามารถเข้าใจ

ถึงเรื่องความคงที่ของปริมาณ (Conservation of Quantity) ได้แล้ว โดยที่เด็กสามารถเข้าใจได้ว่าของแข็งหรือของเหลวจำนวนหนึ่ง ถึงแม้ว่ารูปร่างจะเปลี่ยนไป แต่น้ำหนักหรือปริมาณก็ยังคงเท่าเดิม จุดเด่นของเด็กในวัยนี้คือ เด็กเริ่มมีเหตุผล สามารถคิดกลับป้อนกลับไปได้ (Reversibility) เด็กเริ่มมองเหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ ได้หลายแง่มุมขึ้น เด็กจะมีความเข้าใจและสามารถตั้งเกณฑ์ที่จะนำมาใช้จัดแบ่งสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นกลุ่มหรือเป็นหมวดหมู่ได้ และเด็กในวัยนี้ยังสามารถมองวัตถุได้ถึง 2 ลักษณะในเวลาเดียวกัน กล่าวคือ เด็กสามารถมองเห็นขนาด ความยาวไปพร้อมกับน้ำหนักของวัตถุได้

2. ขั้นการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงนามธรรม (Formal Operational Stage) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 11 – 15 ปี ในขั้นนี้ โครงสร้างของการงอกงามทางความคิดของเด็กได้มาถึงขั้นสูงสุด เด็กจะเริ่มเข้าใจกฎเกณฑ์ทางสังคมได้ดีขึ้น สามารถเรียนรู้โดยใช้เหตุผลมาอธิบายและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ เด็กจะรู้จักวิธีคิดตัดสินปัญหา และพัฒนาการทางความคิดของเด็กในวัยนี้จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว เด็กจะมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้น มีความสนใจในสิ่งที่เป็นนามธรรมและสามารถเข้าใจเรื่องของนามธรรมได้ดีขึ้น

นักการศึกษาได้นำแนวคิดของเปียเจท์ (Piaget) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กในหลายประเด็นคือ

1. เนื่องจากภาษาและความคิดของเด็กจะมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ ดังนั้นในการเรียนการสอนครูจะต้องคำนึงถึงและสังเกตโดยใกล้ชิด เพื่อจะได้ทราบลักษณะเฉพาะของเด็ก

2. โดยธรรมชาติของเด็ก เด็กพยายามจะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการเรียนรู้ ดังนั้นวิธีที่ดีที่สุดก็คือ พยายามให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กก็จะเกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นได้อย่างถ่องแท้

3. โดยทั่วไปเด็กจะมีความสนใจและเรียนรู้ได้ดี ถ้าบทเรียนนั้นมีระดับปานกลาง กล่าวคือ ไม่ยากและไม่ง่ายเกินไปสำหรับเด็กที่จะเรียนรู้ แต่เนื่องจากความแปลกใหม่ ความน่าสนใจของสิ่งที่จะเรียนรู้สำหรับเด็กคนหนึ่ง อาจเป็นความเคยชินจนไม่ค่อยน่าสนใจสำหรับเด็กอีกคนหนึ่งก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ การเรียนการสอนเป็นกลุ่ม อาจไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้น เมื่อมีโอกาสครูจึงควรให้เด็กได้เรียนหรือทำงานตามความสนใจของเด็กแต่ละคน

4. ครูควรสนับสนุนให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นในเชิงโต้แย้งออกมา ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้จะเป็นลักษณะปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) ที่จะช่วยให้เด็ก มีพัฒนาการทางสติปัญญาที่งอกงามยิ่งขึ้น

3.2. ธรรมชาติของการเรียนรู้

ธรรมชาติของการเรียนรู้ของคนประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 4 ประการคือ (มาลี จุฑา, 2544, หน้า 67 – 68 อ้างอิงใน พรณิดา ผุสดี, 2555)

1. ความต้องการของผู้เรียน (Want) คือผู้เรียนอยากทราบอะไร เมื่อผู้เรียน มีความต้องการอยากรู้อยากเห็นสิ่งใดก็ตาม จะเป็นสิ่งยั่วยุให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้
2. สิ่งเร้าที่น่าสนใจ (Stimulus) ก่อนที่จะเรียนรู้ได้จะต้องมีสิ่งเร้าที่น่าสนใจและน่าสัมผัส สำหรับผู้เรียนเพื่อทำให้ผู้เรียนตื่นนอน ขวนขวายและใส่ใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่น่าสนใจนั้น ๆ
3. การตอบสนอง (Response) เมื่อมีสิ่งเร้าที่น่าสนใจและน่าสัมผัส ผู้เรียน จะทำการสัมผัสโดยใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ เช่น ตาหู ลิ้นชิม จมูกดม ผิวหนังสัมผัส และสัมผัสด้วยใจ เป็นต้น ทำให้มีการแปลความหมายจากการสัมผัสสิ่งเร้า เป็นการรับรู้ จำได้ ประสานความรู้เข้าด้วยกัน มีการเปรียบเทียบและคิดอย่างมีเหตุผล
4. การได้รับรางวัล (Reward) ภายหลังจากการตอบสนองผู้เรียนแล้ว ผู้เรียนอาจเกิด ความพึงพอใจ ซึ่งเป็นกำไรชีวิตอย่างหนึ่งจะได้นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การได้เรียนรู้ ในวิชาชีพชั้นสูงจนสามารถออกไปประกอบอาชีพชั้นสูงได้ นอกจากจะได้รับการรางวัล ทางเศรษฐกิจเป็นเงินตราแล้ว ยังได้รับรางวัลเป็นเกียรติยศจากสังคม เป็นศักดิ์ศรีและ ความภาคภูมิใจทางสังคมอีกประการหนึ่งด้วย

3.3. การเรียนรู้ทางภาษา

ภาษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ เสียง ความหมายและไวยากรณ์ และการที่เด็กเล็กเรียนภาษาได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ อาทิ ความพร้อมด้าน สรีรวิทยา (Physiological Level) ซึ่งเป็นระบบทำงานของเซลล์ประสาท และระบบอวัยวะต่าง ๆ ในการรับฟัง และพูดที่ถือเป็นปัจจัยภายในที่สำคัญ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกอื่น ๆ อีก เช่น สิ่งแวดล้อม และสังคม อย่างไรก็ตามการที่เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้ดีครูควรมีเทคนิควิธีการ ดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543, 114 – 115 อ้างอิงใน พรณิดา ผุสดี, 2555)

1. ครูควรตรวจสอบความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนว่าได้มีความรู้เดิม ในด้านภาษาเป็นอย่างไร เพื่อจะได้จัดเนื้อหาใหม่ให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาเดิมของผู้เรียน

2. ตรวจสอบเนื้อหาวิชาด้านภาษาที่จะสอน ให้มีความหมายกับผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเพราะสิ่งที่มีความหมายและการใช้บ่อยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ภาษาในระดับต้น ๆ ครูจึงควรเตรียมเนื้อหาทั้งภาษาเขียน ภาษาพูด ให้เหมาะสมกับวัยและชั้นของผู้เรียนด้วย

3. ตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจกับสิ่งที่คาดหวังว่าจะให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้น การเรียนรู้โดยการตั้งใจหรือตั้งใจนั้นได้ผลสูงกว่าการเรียนรู้โดยไม่ได้ตั้งใจ ครูจึงจำเป็นต้องเตรียมผู้เรียนก่อนที่จะเริ่มเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความตั้งใจ และรู้วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการเรียน

4. จัดให้มีการฝึกหัดอย่างเหมาะสม การฝึกหัดกับการเรียนรู้ทางภาษาจำเป็นต้องมีคู่กันเสมอ เพราะเป็นการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสตอบสนองให้เกิดความชำนาญเพิ่มขึ้น และเพื่อให้เกิดการจำได้นอกเหนือจากความเข้าใจ ควรจะกำหนดบทเรียนให้เหมาะสมแก่การฝึกด้วย รวมทั้งมีการทดสอบความรู้และความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนจนเป็นที่พอใจ

5. ให้มีความรู้ที่จะตอบสนองได้อย่างถูกต้อง การที่ผู้เรียนจะเกิดความรู้ที่จะตอบสนองอย่างถูกต้อง จำเป็นที่ครูจะต้องพิจารณาใช้การบอกแนะและการเสริมแรง การบอกแนะและการเสริมแรงทำให้ผู้เรียนได้รู้วิธีที่ถูกต้อง ทำให้การเรียนรู้ขั้นต่อไปง่ายและเข้าใจดีขึ้น เช่น ความสามารถออกเสียงคำต่าง ๆ ได้ถูก รู้ความหมายก็ทำให้อ่านเรื่องราวได้ดีขึ้น

6. จัดสภาพการณ์ที่ลดสิ่งขัดขวาง โดยการพิจารณาเนื้อหาวิชาที่คล้ายคลึงกันและที่ใกล้เคียงกันให้นำมารวมเข้าด้วยกัน และถ้าต่างกันก็ควรแยกแยะให้เห็นความแตกต่าง หากครูต้องการเน้นความแตกต่างก็ต้องแสดงให้เด่นชัด

7. จัดวิธีวัดผลที่เหมาะสม โดยพิจารณาว่าตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้หรือไม่ รวมทั้งให้สอดคล้องกับพื้นฐาน เนื้อหาที่ผู้เรียนได้รับด้วย

โดยสรุป ครูจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็ก จัดให้มีแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาภาษาให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดการตอบสนองต่อการเรียนรู้และจัดการประเมินผลการเรียนที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

ตาราง 2 แสดงตัวอย่างกิจกรรมประจำวันกับการเรียนรู้ภาษาของเด็ก

ช่วงกิจกรรม	ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาของเด็ก
กิจกรรมรับเด็ก	- ลงชื่อมาโรงเรียน/สนทนาเป็นรายบุคคล
กิจกรรมทักทาย	- ทำปฏิทินร่วมกัน - สังเกตและทำบันทึกเกี่ยวกับสภาพอากาศประจำวัน - สนทนาข่าวและเหตุการณ์

ช่วงกิจกรรม	ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาของเด็ก
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	<ul style="list-style-type: none"> - นำสิ่งของมาแสดงและเล่าเรื่อง - ฟัง/ร้องเพลง ฟัง/ท่องกลอน คำคล้องจอง และทำท่าทางประกอบ
กิจกรรมเสริมประสบการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังคำบรรยาย คำสั่ง แล้วตีความเพื่อตอบสนองอย่างเหมาะสม เช่น ปฏิบัติตามคำสั่ง/ข้อตกลง/เคลื่อนไหวอิสระ
กิจกรรมการอ่านตามลำพัง	<ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายร่วมกับเพื่อนและครู
กิจกรรมสร้างสรรค์	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมการอ่านร่วมกัน - กิจกรรมการเขียนร่วมกัน - ฟังครูอ่านออกเสียง - เลือกหนังสือตามความสนใจมาอ่านเงียบ ๆ คนเดียว
กิจกรรมเสรี	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนบรรยายผลงาน - เขียนบันทึกการบ้าน/การประดิษฐ์/ศิลปะประเภทต่าง ๆ - อ่านอิสระในมุมหนังสือ - เขียนอิสระในมุมเขียน/มุมที่สัมพันธ์กับหน่วย - เล่าเรื่องซ้ำ
กิจกรรมกลางแจ้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังครูอ่านออกเสียงในกลุ่มย่อย - การฟังเสียงต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน - การอ่านป้ายต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมตามโอกาส
กิจกรรมอาหารกลางวัน	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการอาหารที่เด็กรับประทาน - ท่องกลอนหรือคำคล้องจอง
กิจกรรมนอนพักผ่อน	<ul style="list-style-type: none"> - สนทนากับเพื่อนอย่างอิสระ - ฟังครูอ่านออกเสียงนิทานก่อนนอน - ฟังเพลงที่ผ่อนคลายอย่างมีความสุข
กิจกรรมเกมการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - เล่นเกมภาษา - การสอนอ่านแบบชี้แนะ (กลุ่มย่อย)
ก่อนกลับบ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังครูอ่านออกเสียง - อ่านอิสระในมุมหนังสือ

ช่วงกิจกรรม

ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาของเด็ก

- เขียนอิสระในมุมเขียน
- เลือกรับหนังสือและยืมหนังสือกลับบ้าน

3.4 ความสัมพันธ์ของภาษากับการคิด

นักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความเห็นพ้องกันว่าภาษากับการคิดมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การคิดเป็นรูปของพฤติกรรมชนิดหนึ่งที่ใช้สัญลักษณ์เป็นตัวแทนของสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ แต่สัญลักษณ์ก็ไม่ได้จำกัดเฉพาะคำต่าง ๆ ในภาษาที่เราใช้อยู่ทุกวัน แต่ยังรวมไปถึงสัญลักษณ์ประเภทอื่น ๆ ด้วย เช่น เครื่องหมายทางคณิตศาสตร์ ป้ายจราจร เป็นต้น แต่ภาษาก็เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้มากกว่าสัญลักษณ์ประเภทอื่น ๆ ที่ต้องใช้การคิดเป็นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 3 – 4) ได้อธิบายว่า สมอ่งเริ่มมีปฏิบัติการทางภาษาจริงจึงมาตั้งแต่ทารกอายุได้ราว 18 เดือนหรือ 1 ขวบครึ่ง สมอ่งส่วนรับเสียงจะพัฒนาไปก่อน ส่วนการเปล่งเสียงนั้นพัฒนาช้ากว่า ถ้าเราบอกให้เด็กขวบครึ่งทำอะไร เด็กก็ทำตามได้เขาเข้าใจ แต่ยังไม่พูดได้ เพราะสมอ่งยังไม่พร้อมสำหรับการพูดออกมา พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะจะทำให้เด็กแสดงความคิดและตัวตนออกมาได้ นอกจากนี้นักประสาทวิทยาได้อธิบายไว้ว่า สมอ่งส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษานั้นไม่ได้ทำงานส่วนเดียวโดด ๆ ตามลำพัง แต่มันทำงานร่วมกับส่วนรับภาพกล่าวคือ ขณะรับเสียง สมอ่งจะทำการประมวลผลข้อมูลจากเสียงที่ได้ยิน เช่น ได้ยินคำว่า ดวงดาว ต้นไม้ ฯลฯ จากนั้นสมอ่งก็จะนำเสียงที่ได้ยินนั้นไปเชื่อมกับภาพที่จำได้ หรือภาพที่มองเห็น จากนั้นสมอ่งก็จะจัดการเก็บข้อมูลเสียงและภาพที่เชื่อมโยงกันทั้งหมดนี้เอาไว้ในความจำ (memory) ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาหรือเข้าใจภาษาหรือเป็นความสัมพันธ์ของภาษากับการคิด

การคิดเป็นกระบวนการทำงานของสมอ่งในส่วนที่เรียกว่า นีโอคอร์เท็กซ์ ซึ่งเป็นสมอ่งส่วนที่มีหน้าที่เกี่ยวกับความฉลาดและการคิดของคน ความฉลาดและความคิดเป็นสิ่งที่มาจากความรู้สึกนึกคิดของสมอ่ง สมอ่งจะมีความสามารถในการที่จะเรียนรู้และมีประสบการณ์มากขึ้น เก็บข้อมูลได้มากขึ้น มนุษย์เราเมื่อมีการรับรู้ข้อมูล ข้อมูลต่าง ๆ จะถูกจัดเก็บโดยวิธีการจำ การคิด การให้เหตุผล การจัดโครงสร้าง การเชื่อมโยงสัมพันธ์ การแก้ปัญหา หรือการผสมผสานระหว่างวิธีการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ส่วนผลผลิตมักจะออกมาในรูปของการใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย ภาษาทั้งการพูด การเขียน การแสดงท่าทาง การแสดงสีหน้าและแววตา การทำงานของการคิดนี้ ถ้าส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ทำงานตามที่ควรจะเป็น ผลก็คือ มีความผิดปกติเกิดขึ้น

ในปัจจุบันมีผู้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำงานของสมองในด้านกระบวนการคิด และกระบวนการเรียนรู้ว่าสมองทำงานอย่างไร การแบ่งการทำงานของสมองโดยเฉพาะ ในด้านการควบคุม การคิด ประสาทรับรู้และด้านการเคลื่อนไหวของสมองทั้ง 2 ซีก คือ ซีกซ้าย และซีกขวา สมองแต่ละซีกจะทำงานและมีหน้าที่ต่างกัน สมองซีกซ้ายจะควบคุมการทำงานของร่างกายซีกขวา ส่วนสมองซีกขวาจะควบคุมการทำงานของร่างกายซีกซ้าย สมองซีกซ้าย จะมีปฏิกริยาต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งนำเข้าไปในเชิงตรวจสอบวิเคราะห์พิจารณาในเชิงจัดระบบและเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งเป็นพื้นฐานสู่การเรียนรู้เชิงทักษะและเชิงเหตุผล เช่น กฎเกณฑ์ของการพูด การอ่าน และคณิตศาสตร์ สมองซีกขวาก็จะควบคุมเกี่ยวกับความคุ้นเคยและพื้นฐานของพื้นที่ ความสามารถพิเศษ การตระหนักของร่างกายและการยอมรับ การจำหน้าตา

การพัฒนาทางสติปัญญาด้านการคิด จะเกิดขึ้นได้โดยเด็กจะต้องผ่านพัฒนาการที่สำคัญ 4 ขั้น ที่เพียเจท์กล่าวถึง สติปัญญาจะงอกงามได้ต้องเกี่ยวข้องกับโครงสร้างและการทำงานของสมอง ระบบของสติปัญญาจะเปลี่ยนแปลงเป็นขั้น ๆ ตามประสบการณ์ที่เด็กได้รับ โดยสิ่งเร้าจะรวมเข้าไปในโครงสร้างของการคิดพัฒนาเป็นขั้นก่อนการคิดรวบยอด และพัฒนาสู่ขั้นการคิดรวบยอด การทำงานของสติปัญญาจะเริ่มจากการรับรู้และรวบรวมไว้ กลายเป็นข้อมูลต่าง ๆ ในสมอง การทำงานของสมองจะทำงานทั้งซีกซ้ายและซีกขวาไปพร้อม ๆ กัน โดยเฉพาะสมองซีกซ้ายนั้นจะทำงานเกี่ยวกับภาษา ความมีเหตุผล คิดเป็นคำพูด หรือการใช้ภาษา ฯลฯ

สมองมีตำแหน่งรับรู้ต่าง ๆ กัน ได้แก่ ส่วนรับภาพ (Visual Cortex) ส่วนรับเสียง (Auditory Cortex) ส่วนรับสัมผัสและรับรู้การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย (Sensory Cortex) สมองส่วนต่าง ๆ เหล่านี้จะพัฒนาขึ้นมาได้ช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับการกระตุ้นของสิ่งแวดล้อมภายนอก สมองของเด็กที่เข้าใจเกี่ยวกับภาพ เสียง และสัมผัสแบบต่าง ๆ มีความสำคัญมาก เพราะข้อมูลจากภาพ เสียง และสัมผัสเหล่านี้จะก่อรูปขึ้นเป็นเรื่องราวที่จะรับรู้ เข้าใจซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ได้ในที่สุด สมองส่วนหน้านั้นมีหน้าที่คิด ตัดสินใจ เชื่อมโยงการรับรู้ไปสู่การกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอน เช่น ฟังเข้าใจ พูดสื่อสารออกมาได้อ่านได้ ก็โดยการที่สมองส่วนหน้าจัดการเชื่อมโยงข้อมูลจากภาพ เสียง และสัมผัสนำมาประมวลผล แล้วเปลี่ยนเป็นปฏิบัติเป็นลำดับก่อนหลังอย่างถูกต้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 15)

โดยสรุป การเรียนรู้ภาษาของเด็ก เป็นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับการคิด ซึ่งเป็นพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็ก การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดซึ่งกันและกัน เพื่อให้มีความเข้าใจกันในสังคม จำเป็นต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเป็นสำคัญ

ภาษาถือได้ว่ามีหน้าที่ในการสื่อความคิด คือเป็นสะพานเชื่อมโยงความคิดของมนุษย์ไปสู่กันและกันได้ ดังนั้นภาษาและความคิดจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

5. จิตวิทยาการเรียนรู้ที่ใช้ในการออกแบบสื่อสำหรับเด็กประถมศึกษา

เทวิน ศรีดาโคตร (2542) ได้อธิบายจิตวิทยาการเรียนรู้ที่ใช้ในการออกแบบสื่อสำหรับเด็กไว้ว่า ในการออกแบบสื่อการสอนได้ใช้หลักจิตวิทยาของ อเลสซี และทรอลลิป (Alessi and Trollip) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดทางด้านจิตวิทยา พุทธิพิสัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสื่อการสอน ได้แก่ ความสนใจ และการรับรู้อย่างถูกต้อง การจดจำ ความเข้าใจ ความกระตือรือร้นในการเรียน แรงจูงใจ การควบคุมการเรียน การถ่ายโอนความรู้ และการตอบสนองของความแตกต่างระหว่างบุคคล

1. ความสนใจและการรับรู้อย่างถูกต้อง (Attention and Percertion) การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการที่มนุษย์ให้ความสนใจกับสิ่งเร้า (Stimuli) และ รับรู้ (Percertion) สิ่งเร้าต่างๆ นั้นอย่างถูกต้อง ซึ่งต้องออกแบบบทเรียนโดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เช่น รายละเอียดและความเหมือนจริงของบทเรียน การใช้สื่อประสม และการใช้เทคนิคพิเศษทางภาพ (Visual effects) เข้ามาเสริมบทเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นเสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการรับรู้ ได้แก่ คุณลักษณะต่างๆของผู้เรียน ความสนใจ ความรู้พื้นฐาน ความยากง่ายของบทเรียน ความคุ้นเคยกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การรับรู้และการให้ความสนใจของผู้เรียนมีความสำคัญมาก จะเป็นสิ่งที่ชี้นำการออกแบบหน้าจอรูปแบบ การปฏิสัมพันธ์และการสร้างแรงจูงใจต่างๆ

2. การจดจำ (memory) สิ่งที่มนุษย์รับรู้จะเก็บเอาไว้และเรียกกลับมาใช้ภายหลัง มนุษย์จะสามารถจดจำเรื่องต่างๆได้มาก ต้องมีเทคนิคการเรียนที่จะช่วยในการจัดเก็บหรือจดจำสิ่งต่างๆ นั้นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ที่ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ที่จะช่วยในการจำได้ดี 2 ประการ คือ หลักในการจัดระเบียบและโครงสร้างเนื้อหา (Organnization) และหลักในการทำซ้ำ (Repetition) การจัดโครงสร้างเนื้อหาให้เป็นระเบียบแสดงให้ผู้เรียนดู เป็นสิ่งที่ยากและมีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีการให้ผู้เรียนทำซ้ำๆ เพราะการจัดโครงสร้างเนื้อหาให้เป็นระเบียบจะช่วยให้การดึงข้อมูลนั้นกลับมาใช้ภายหลัง หรือที่เรียกว่าระลึกได้ การจัดระบบเนื้อหาจึงแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ลักษณะเชิงเส้นตรง ลักษณะสาขา และลักษณะสื่อหลายมิติ ผู้ออกแบบสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ใช้วิธีการจัดโครงสร้างเนื้อหาให้เป็นระเบียบ เลือกรูปแบบเนื้อหาเป็นลักษณะสาขา (Branching) เป็นแนวคิดของทฤษฎีปัญญานิยม และเป็นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะแตกกิ่งก้านสาขา จากจุดหนึ่งแตกกิ่งก้านไปเป็นจุดย่อย เป็นความรู้ลักษณะการวางเงื่อนไข

เกิดจากแนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างภายในมนุษย์ จะทำให้ผู้เรียนมีอิสระในการควบคุมการเรียนรู้ และการที่ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติซ้ำๆ (Repetition) ถือว่าเป็นวิธีที่ช่วยในการจำได้ดี

3. ความเข้าใจ (Comprehension) การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้ออกแบบสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยให้ประเมินความรู้ก่อนการเข้าบทเรียน และได้มีวัตถุประสงค์ของการเรียนเป็นตัวกำหนด และกิจกรรมต่างๆ ในบทเรียน

4. ความกระตือรือร้นในการเรียน (Active Learning) ผู้ออกแบบสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ออกแบบให้ผู้ใช้มีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและเนื้อหาอันเกี่ยวข้องต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. แรงจูงใจ (Motivation) แรงจูงใจที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทการจำลองและเกม เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงในการสร้างแรงจูงใจ

5.1 ทฤษฎีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก เลปเปอร์ (Lepper) เชื่อว่าแรงจูงใจที่ใช้ในบทเรียนเป็นแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องการ ผู้ออกแบบสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ออกแบบใช้เทคนิคเกม มีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากเห็น

5.2 ทฤษฎีการสร้างแรงจูงใจของมาโลน (Malone) ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ มี 4 ประการ

- ความท้าทาย (Challenge) มีกิจกรรมที่ท้าทาย ที่ต้องมีเป้าหมายชัดเจน เหมาะกับผู้เรียน

- จินตนาการ (Fantasy) การที่ผู้เรียนเกิดจินตนาการต่างๆ ในขณะที่ทำศึกษา อยู่ได้

- ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) เกิดความอยากรู้อยากเห็นทางความรู้ ถูกกระตุ้นจากสื่อ (การได้ยิน) และทัศน์ (การเห็น) มีสิ่งเร้าที่แปลกใหม่ และความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา ที่เกิดในลักษณะของความต้องการที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่แปลกใหม่

- ความรู้สึกที่ได้ควบคุม (control) มีการออกแบบที่สามารถเห็นผลลัพธ์ที่แตกต่างกันได้จากการเรียน

5.3 ทฤษฎีแบบจำลองของอาร์ค (Arcs Model) การเร้าความสนใจ ความรู้สึกเกี่ยวกับเนื้อหา ความมั่นใจ และความคิดเห็นของผู้เรียน - การเร้าความสนใจ (Arouse) การเร้าความสนใจไม่จำกัดเฉพาะในช่วงเวลาของบทเรียน มีการออกแบบที่เร้าความสนใจตลอดบทเรียน - ความรู้สึกเกี่ยวกับเนื้อหา (Relevant) ทำให้ผู้เรียนรู้ว่า

สิ่งที่เรียนมีความหมายต่อตนเองและเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น - ความมั่นใจ (Confidence) มีความคาดหวัง และโอกาสที่ทำให้เกิดความสำเร็จพร้อมคำแนะนำที่เป็นประโยชน์

6. การควบคุมบทเรียน (Learner Control) มีการให้โปรแกรมเป็นผู้ควบคุม และให้ผู้เรียนควบคุม ผสมผสานระหว่างโปรแกรมกับผู้เรียน

7. การถ่ายโอนความรู้ (Transfer of Learning) เป็นการเรียนรู้ที่นำไปประยุกต์ใช้จริง

8. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) มีการออกแบบที่ยืดหยุ่นสนองต่อความต้องการความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีการประเมินผลก่อนเรียน มีคำแนะนำในการเรียนจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่นำมาใช้ ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

วิชิต เทพประสิทธิ์ (2542) ได้อธิบายหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่ใช้ในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนการสอนของกาเย่ ซึ่งมีกรอบแนวคิดในการใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนการสอนของกาเย่ 9 ขั้นตอนในการออกแบบบทเรียน

โดยสรุป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีหลากหลายประเภท อีกทั้งระดับของผู้เรียนก็มีหลากหลาย การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยมีการนำทฤษฎีจิตวิทยามาร่วมด้วยจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้นและสร้างการจดจำในระยะยาวได้เป็นอย่างดี

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางณภัท สุวรรณบุตร (2554) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษมีความสามารถในการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เบญจมาศ อยู่เชื้อ (2551) ที่ได้ศึกษาผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

วัชรีย์ บุราคร (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อประสมเพื่อเสริมทักษะภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ (บริคุตต์ วิทยาคุณ) ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ การพัฒนาสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ(บริคุตต์ วิทยาคุณ) ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.15/84.39 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 นักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อประสมเพื่อเสริมทักษะภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดัชนีประสิทธิผลของสื่อประสม เพื่อพัฒนาเสริมภาษาอังกฤษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.6696 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 66.96 และนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

วันเพ็ญ บุญอ่อน (2549) ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เรื่อง การซื้อขาย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 พบว่า ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เรื่อง การซื้อขาย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีคุณภาพในด้านเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ดีมากและคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียด้านเทคโนโลยีอยู่ในเกณฑ์ดีและมีประสิทธิภาพ 86.31/86.78

คลีเมนต์ (Clement. 1996 : 28) ได้สำรวจงานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติของผู้เรียนต่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย พบว่าผู้เรียนโดยทั่วไปมีเจตคติที่ดีต่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เนื่องจากผู้เรียนสามารถควบคุมอัตราความก้าวหน้าด้วยตนเอง เมื่อผู้เรียนทำผิดไม่รู้สึกลายเพราะไม่มีใครทราบ ให้ข้อมูลป้อนกลับในทันทีทำให้รู้สึกว่าย่เรียนได้ดีกว่าธรรมดา

โทซคู (Tozcu 1998, อ้างถึงในกันนิกา ผิวอ่อนดี 2548 : 97-98) ได้ศึกษาวิจัยผลของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ที่มีต่อการเพิ่มจำนวนคำศัพท์ ความเร็วในการระลึกคำศัพท์และการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ความเข้าใจในการอ่านและความเร็วในการระลึกคำศัพท์ได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม

มิลเลอร์ (Miller. 1986 : 350-A) ได้ศึกษาผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการอ่านวรรณคดีอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาและกลุ่มที่เรียนจากครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนใช้เวลาในการเรียนน้อยกว่า

สรุปผลจากการศึกษาวิจัยทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น เพราะนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา มีการกระตุ้นความสนใจ มีการโต้ตอบ เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านอื่นและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นตามลำดับ

บทที่ 3

วิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบุญธรรมิตรภาพที่ 189 จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง My Pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบุญธรรมิตรภาพที่ 189 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบุญธรรมิตรภาพที่ 189 ที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

กลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลองที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านมอสมบุญธรรมิตรภาพที่ 189 จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มทดลองที่ใช้มีระดับการเรียนรู้เก่ง กลางและอ่อน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แผนจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง My pets ได้แก่ แผนจัดการเรียนรู้ที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 4 แผน เวลาเรียน 4 ชั่วโมง
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจำนวน 1 เรื่อง โดยมีองค์ประกอบของบทเรียนดังนี้
 - 2.1 วัตถุประสงค์ของบทเรียน ในส่วนนี้จะบอกถึงวัตถุประสงค์ที่จะเรียนในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My pets
 - 2.2 คำอธิบายรายวิชา ในส่วนนี้จะอธิบายถึงเนื้อหาที่จะเรียนรู้ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My pets
 - 2.3 บทเรียนเรื่อง My pets ในส่วนนี้เป็นการให้นักเรียนดูรูปภาพ ฟังเสียง สะกดคำและอ่านตาม

2.4 แบบทดสอบระหว่างเรียนเรื่อง My pets เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ

2.5 ในส่วนเชื่อมโยงข้อมูลแบบปฏิสัมพันธ์ เป็นส่วนการโต้ตอบระหว่างผู้ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและสร้างปฏิสัมพันธ์โดยผู้ใช้เลือกดูคำศัพท์ รูปภาพ ฟังเสียง และควบคุมการใช้งานได้ตามต้องการ

2.6 เสียงบรรยายและเสียงประกอบ เป็นเสียงที่ใช้อธิบายเนื้อหาบทเรียน สะกดคำศัพท์ เรื่อง My pets และมีเสียงดนตรีประกอบเป็นเสียงที่สร้างความกระตือรือร้น ไร้ความสนใจระหว่างการใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My pets

3. แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง My pets เป็นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก

4. แบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนต่อการเรียนรู้ เรื่อง My pets เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My pets

1.1 กำหนดเนื้อหา

1.1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

1.1.2 ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหาและหนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ วารสาร บทความเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ

1.1.3 จัดทำหน่วยการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

1.1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

1.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาตรวจสอบเสนอแนะ ในเนื้อหาแต่ละขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

1.1.6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My pets

1.2.1 ศึกษาเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง My pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากหนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ วารสาร บทความเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษและเอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

1.2.2 นำเนื้อหาจัดทำ ออกแบบ Flowchart และ Storyboard และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าสามารถแสดง Flowchart ได้ดังนี้

ภาพ 1 แสดงโครงสร้างของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My pets

1.2.3 การออกแบบระบบ โดยนำข้อมูลที่ผ่านการประเมินแล้ว มาดำเนินการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ใน Flowchart และ Storyboard

1.2.4 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาและออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เพื่อตรวจสอบความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา โดยกำหนดคะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.3 การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.3.1 นำ Storyboard ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีแล้วมาสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้โปรแกรม Adobe Captivate

1.3.2 ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้โปรแกรม Adobe Captivate ในการสร้างสื่อมัลติมีเดียที่ประกอบด้วยเสียงและภาพเคลื่อนไหว พร้อม interaction ได้ตอบด้วยแบบทดสอบที่หลากหลายรูปแบบ

1.3.3 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My pets ที่สร้างไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการสอนทำการตรวจสอบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้อยู่ในระดับคุณภาพ ดี จึงจะนำไปใช้กับกลุ่มทดลองได้

1.4 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189 ที่ได้ไปหาประสิทธิภาพดังนี้

1.4.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน แยกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหนึ่งต่อหนึ่ง กลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ ดังนี้

1) ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189 จำนวน

3 คน ประกอบด้วย นักเรียนที่มีผลการเรียนดี จำนวน 1 คน นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง จำนวน 1 คน และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำจำนวน 1 คน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา ความเหมาะสมของเนื้อหา

2) ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อสาม ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 จำนวน 9 คน ประกอบด้วย นักเรียนที่มีผลการเรียนดี จำนวน 3 คน นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางจำนวน 3 คน และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำจำนวน 3 คน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามเกณฑ์ 80/80

3) ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อสิบ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 ทั้งห้อง จำนวน 30 คน ประกอบด้วย นักเรียนที่มีผลการเรียนดี จำนวน 10 คน นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางจำนวน 10 คน และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำจำนวน 10 คน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

1.4.2. นำผลที่ได้จากการเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง My pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตรภาพที่ 189 ไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2. การสร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

การสร้างแบบประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทำการประเมินทางด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- +1 หมายความว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์นั้นสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 0 หมายความว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์นั้นสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 1 หมายความว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์นั้นไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

จากนั้นนำแบบทดสอบมาปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แก้ไขและปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองจำนวน 3 คน ที่เคยเรียนเรื่องนี้มาแล้ว ทดสอบในการทดลองเพื่อหาความยาก (P) และหาค่าอำนาจจำแนก (R) เป็นรายชื่อ ใช้ข้อสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ .20 ถึง .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป คัดเลือกข้อสอบเพื่อมาสร้างเป็นแบบทดสอบฉบับจริง จำนวน 10 ข้อ

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือก สร้างขึ้นเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน จนครอบคลุมทุกข้อและทุกเนื้อหาของบทเรียน การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ)
2. ศึกษาการสร้างเอกสารแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างๆ
3. ศึกษาเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้จากการศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My pets สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อสร้างแบบทดสอบให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
4. สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือก ตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยให้มีจำนวนข้อสอบครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์
5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) พิจารณาว่าแบบทดสอบฉบับนั้นมีข้อสอบแต่ละข้อตรงตามจุดประสงค์ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้

+1 แทน วัดได้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหา

0 แทน ไม่แน่ใจ

-1 แทน วัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหา

แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงโจทย์และตัวเลือกตามข้อเสนอนั้นของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบทดสอบที่ได้สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ที่เคยผ่านการเรียน เรื่อง My pets มาแล้ว นำผลการทดลองมาหาค่าความยากง่าย

(p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายชื่อ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ หาคุณภาพของข้อสอบ โดยการหาดัชนี ความยากง่าย (p) ที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 ถือว่าผ่านเกณฑ์ และค่าอำนาจจำแนก (r) ผลที่มีค่า 0.20 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

7. นำแบบทดสอบข้อที่เลือกไว้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน ที่มีค่า 0.60 ขึ้นไป ข้อสอบที่ผู้ศึกษาคัดเลือกมาใช้จำนวน 10 ข้อ เป็นข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และแบบทดสอบชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ โดยวิธีการ ดังนี้

1. ศึกษาการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากเอกสารต่างๆ
2. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My pets มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ให้เลือกตอบจำนวน 20 ข้อ และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนและความเหมาะสม แล้วนำคำแนะนำที่ได้มาปรับปรุงก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. เขียนแผนจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My pets โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 4 ชั่วโมง

2. ดำเนินการสอนในรายชั่วโมง ดังนี้

2.1 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง My pets ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

2.2 สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My pets สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 ชั่วโมง

2.3 ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ข้อละ 1 คะแนน

2.4 เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

2.5 ให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My pets หลังจากทีเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแล้ว

การวิเคราะห์ผลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

1. การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาและออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.1 คำนวณหาค่าความเหมาะสมเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189 ด้านสื่อและด้านเนื้อหาที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น จากแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ ตรวจสอบให้คะแนนโดยมีการให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ และนำมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความเหมาะสมปานกลาง

- 2 หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความเหมาะสมน้อย
 1 หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้มีความเหมาะสม

น้อยที่สุด

1.2 นำแบบประเมินความเหมาะสมของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาตราส่วน
 ประเมินค่า (Rating scale) โดยกำหนดค่าออกเป็น 5 ระดับ มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ $\bar{X} \geq 3.5$ และ
 $S.D. \leq 1.00$

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม
 ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
 จำนวน 10 ข้อ โดยใช้สถิติ t-test ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

โดยสถิติที่ใช้สำหรับหาค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สถิติดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
n	หมายถึง	จำนวนข้อมูล
X	หมายถึง	คะแนนแต่ละจำนวน

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทำโดยใช้แบบประเมิน
 ให้กลุ่มทดลองจำนวน 9 คน ประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้สถิติ
 ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการคำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

S	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
x	หมายถึง	คะแนนของข้อมูลแต่ละตัว
\bar{x}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของข้อมูล
N	หมายถึง	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
\sum	หมายถึง	ผลรวม

สถิติที่ใช้ในการคำนวณหาประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum \frac{X}{N}}{A} \times 100$$

E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum X$	แทน	คะแนนของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน

3. การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ข้อมูลที่ได้รับจากแบบประเมินความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) คือ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และควรปรับปรุง ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ

ควรปรับปรุง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติสำหรับหาค่าคะแนนเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
n	หมายถึง	จำนวนข้อมูล
X	หมายถึง	คะแนนแต่ละจำนวน
$\sum_{i=1}^n x_i$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนน

4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณ มิตรภาพที่ 189 โดยใช้สถิติ t – test dependent

มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง My Pets ก่อนและหลังเรียนด้วยการพัฒนา บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 1 ประสิทธิภาพการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คะแนน	จำนวน (คน)	คะแนน เต็ม	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.)	ประสิทธิภาพ
ระหว่างเรียน (E_1)	30	30	24.07	0.76	80.22
หลังเรียน (E_2)	30	30	16.50	1.36	82.50

จากตาราง 1 ประสิทธิภาพการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประสิทธิภาพเท่ากับ 80.22/82.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง My Pets ก่อนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง My Pets ก่อนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คะแนน	จำนวน (คน)	คะแนน เต็ม	คะแนน เฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t-test	df	Sig.
ก่อนเรียน	30	10	3.47	2.15	-12.195	29	.000
หลังเรียน	30	10	7.33	1.72			

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง My Pets ก่อนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ (\bar{X} =3.47, S.D.=2.15) และนักเรียนมีผลการเรียนรู้หลังเรียนมีค่าเท่ากับ (\bar{X} =7.33, S.D.=1.72) เมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง My Pets ก่อนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 3 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1.ด้านเนื้อหา			
1.1 คำศัพท์เข้าใจง่าย	4.13	0.98	มาก
1.2 ภาพประกอบคำศัพท์ชัดเจน	3.81	1.18	มาก
1.3 คำศัพท์น่าสนใจ	4.40	0.92	มาก
1.4 ประโยคง่ายต่อการจำ	3.79	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	4.03	0.63	มาก
2.ด้านกิจกรรม			
2.1 แบบฝึกหัดไม่ยาก	4.23	1.02	มาก
2.2 มีคำแนะนำในการใช้โปรแกรมชัดเจน	4.14	0.83	มาก
2.3 แบบฝึกหัดมีหลากหลายรูปแบบไม่น่าเบื่อ	3.88	1.16	มาก
2.4 ได้ความรู้จากการทำแบบฝึกหัด	4.05	0.99	มาก
2.5 นำคำศัพท์ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.08	0.97	มาก
2.6 บทเรียนไม่นานเกินไป	4.21	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย	4.10	0.45	มาก
3.ด้านการออกแบบ			
3.1 ใช้คำที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย	4.45	0.96	มาก
3.2 ขนาดตัวอักษรอ่านง่าย	3.88	0.92	มาก
3.3 ปุ่มการใช้งานมองเห็นได้ชัดเจน	4.11	0.97	มาก
3.4 รูปแบบตัวอักษรสวยงาม	4.46	0.83	มาก
3.5 รูปภาพมีสีสันสวยงาม	4.21	0.85	มาก
3.6 เสียงพูดคำศัพท์ชัดเจน	3.70	1.04	มาก
รวมเฉลี่ย	4.13	0.66	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ตาราง 3 แสดงผลการศึกษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
4.ด้านการทดสอบท้ายชุดกิจกรรม			
4.1 จำนวนข้อสอบหลังเรียนไม่มากเกินไป	4.36	0.95	มาก
4.2 คำถามฟังเข้าใจง่าย	4.30	0.82	มาก
4.3 ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้	3.85	1.16	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	0.69	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คำศัพท์น่าสนใจ ($\bar{X} = 4.40$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประโยคง่ายต่อการจำ ($\bar{X} = 3.79$)

2. ด้านกิจกรรม นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบฝึกหัดไม่ยาก ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แบบฝึกหัดมีหลากหลายรูปแบบไม่น่าเบื่อ ($\bar{X} = 3.88$)

3. ด้านการออกแบบ นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รูปแบบตัวอักษรสวยงาม ($\bar{X} = 4.26$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ขนาดตัวอักษรอ่านง่าย ($\bar{X} = 3.88$)

4. ด้านการทดสอบท้ายชุดกิจกรรม นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนข้อสอบหลังเรียนไม่มากเกินไป ($\bar{X} = 4.36$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ ($\bar{X} = 3.85$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 นำไปทดลองใช้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการใช้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้ศึกษาค้นคว้า ได้สรุปผล อภิปรายผล ได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประสิทธิภาพเท่ากับ 80.22/82.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลการเปรียบเทียบการเรียนรู้เรื่อง My Pets ก่อนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความพึงพอใจ คือ ด้านการทดสอบท้ายชุดกิจกรรม (\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.69) ด้านการออกแบบ (\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.66) ด้านกิจกรรม (\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.45) และด้านเนื้อหา (\bar{X} = 4.03, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. จากการสร้างและประเมินประสิทธิภาพพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ประสิทธิภาพพบว่า การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประสิทธิภาพเท่ากับ 80.22/82.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพราะบทเรียน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My Pets ที่พัฒนาขึ้นมา มีการพัฒนาอย่างมีระบบแบบแผนที่ดี มีการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดโดยดำเนินการสร้าง อย่างเป็นขั้นตอนหาคุณภาพโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ผ่านการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My Pets จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My Pets กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทดสอบแบบเดี่ยว (1 : 1) จำนวน 3 คน ครั้งที่ 2 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My Pets กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทดสอบกลุ่มเล็ก (1 : 3) จำนวน 9 คน ซึ่งทุกชั้นตอน ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My Pets เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง My Pets มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ที่กำหนดสอดคล้องกับอัมพร วุฒิวิชญานันต์ (2551) และ วัชรีย์ บุราคร (2554) ที่พบว่า ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมและสื่อพัฒนาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีค่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง My Pets ก่อนและหลังเรียนด้วยการพัฒนา บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คำศัพท์ที่ผู้ศึกษาได้ให้นักเรียนเรียนรู้เป็นคำสั้นๆ จดจำคำศัพท์ได้ ง่ายขึ้น มีรูปแบบดึงดูดใจกระตุ้นความสนใจ นักเรียนมีความเพลิดเพลินกับการเรียน ซึ่งไมเวอร์ (Mower) เชื่อว่า ความสามารถในการฟัง และความเพลิดเพลินกับการได้ยินเสียงของผู้อื่นและ ตนเองเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษา อีกทั้งมีแบบฝึกหัดให้นักเรียนฝึกออกเสียงเลียนแบบ การออกเสียงดังเลวิส (Lawis) ได้ศึกษาและเชื่อว่า พัฒนาการทางภาษานั้นเกิดจากการเลียนแบบ นอกจากนี้มีการเสริมแรงโดยการปรบมือ ดังไรน์โกลด์ (Rhiengold) และคณะได้ศึกษาพบว่า เด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อได้รางวัลจนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้คำศัพท์ สอดคล้องกับการศึกษา นางณภัศ สุวรรณบุตร (2554) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ มีความสามารถในการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากการทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

ที่มีต่อการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า

3.1 ด้านเนื้อหา คำศัพท์น่าสนใจ คำศัพท์เข้าใจง่าย สอดคล้องกับสอดคล้องกับแนวคิดเพียเจท์ (Piaget) ที่กล่าวว่า โดยทั่วไป เด็กจะมีความสนใจและเรียนรู้ได้ดี ถ้าบทเรียนนั้นไม่ยากและไม่ง่ายเกินไปสำหรับเด็กที่จะเรียนรู้ซึ่งคำศัพท์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของภาษาทุกภาษา เพราะเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้เพื่อสื่อความหมายถึงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการหรือความรู้ต่าง ๆ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556) อีกทั้งดังเยาวพา เดชะคุปต์ (2528, หน้า 48 – 49 อ้างอิงใน พรรณิดา ผุสดี, 2555) กล่าวว่า เด็กในวัยนี้จะพัฒนา วิเคราะห์และสร้างสรรค์ทักษะในการสื่อความหมาย โดยใช้ถ้อยคำสำนวนการเปรียบเทียบและภาษาพูดที่เป็นนามธรรมมากขึ้นและเขาจะรู้สึกสนุกกับการแสดงความคิดเห็นโดยการพูดและการเขียนสอดคล้องกับ

3.2 ด้านกิจกรรม พบว่า แบบฝึกหัดไม่ยาก บทเรียนไม่นานเกินไป อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการสอนคำศัพท์เพื่อให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพียงชั่วโมงละ ไม่เกิน 5 คำ และมีแบบฝึกหัดทำบทที่สอดคล้องกับบทเรียนอีกทั้งเป็นบททวนคำศัพท์ที่ได้เรียนไปแล้วอีกด้วย ซึ่งใช้เทคนิคการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ F - Forthright Grammar ซึ่งเป็นเทคนิคในการสอนจะเน้นการอธิบายจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนควบคู่กันไปกับการทำแบบฝึกหัด โดยครูผู้สอนจะคอยดูแลและชี้แนะ แก้ไขอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง

3.3 ด้านการออกแบบ รูปแบบตัวอักษรสวยงาม รูปภาพมีสีสันสวยงาม เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้จดจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาทางด้านภาษา เช่น การพัฒนาบทเรียนทางภาษาให้เข้าใจง่าย รูปแบบน่าสนใจ ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนบ้างเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน จัดกิจกรรมที่มีนักเรียนมีส่วนร่วม เช่นการทำงานกลุ่ม การกิจกรรมกลุ่มต่างให้นักเรียนได้พัฒนาภาษา ครูอาจต้องใช้เทคนิควิธีการสอนแบบ GTB (GTB'S METHODS) คือ F - Forthright Grammar เทคนิคที่เน้นการอธิบายควบคู่กันไปกับการทำแบบฝึกหัด T - The Trainer ครูอาจวางแผนการเรียนและเสริมจุดที่ต้องพัฒนาหรือปรับปรุงของนักเรียนแต่ละคน M - Magical looking เทคนิคนี้ใช้ในการอ่าน M - Master of vocabulary เทคนิคในการสร้างความจำระยะยาว กล่าวคือ นักเรียนอ่านตรงไหนเสริมตรงนั้น นักเรียนทุกคนจะได้รับการดูแล และประเมินพื้นฐานภาษาอังกฤษของตนเองว่าอยู่ตรงไหน แล้วจัดเนื้อหาที่เรียนให้เหมาะกับแต่ละคน (วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมล, 2556)

3.4 การทดสอบท้ายชุดกิจกรรม พบว่าจำนวนข้อสอบหลังเรียนไม่มากเกินไป และคำถามฟังเข้าใจง่าย ผู้ศึกษาค้นได้ออกแบบทดสอบที่สอดคล้องกับคำศัพท์ที่ได้สอน โดยจำนวนข้อสอบไม่มี และคำถามฟังเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และเป็นกรทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนไปแล้วอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้ามข้อเสนอแนะ ดังนี้

ก. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1. ควรมีการเผยแพร่บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้โรงเรียนอื่นได้นำสื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์
2. ครูผู้สอนควรสอนประโยคที่ง่ายต่อการจำ แบบฝึกหัดมีความหลากหลาย พัฒนาสื่อให้มีขนาดตัวอักษรอ่านง่ายมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นและจดจำคำศัพท์ได้ดีมากขึ้น

ข. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องอื่นๆ เช่น สี ครอบครวั ผลไม้ เป็นต้น
2. ควรวิจัยพัฒนาสื่ออื่นๆ ที่มีความหลากหลายเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

บรรณานุกรม

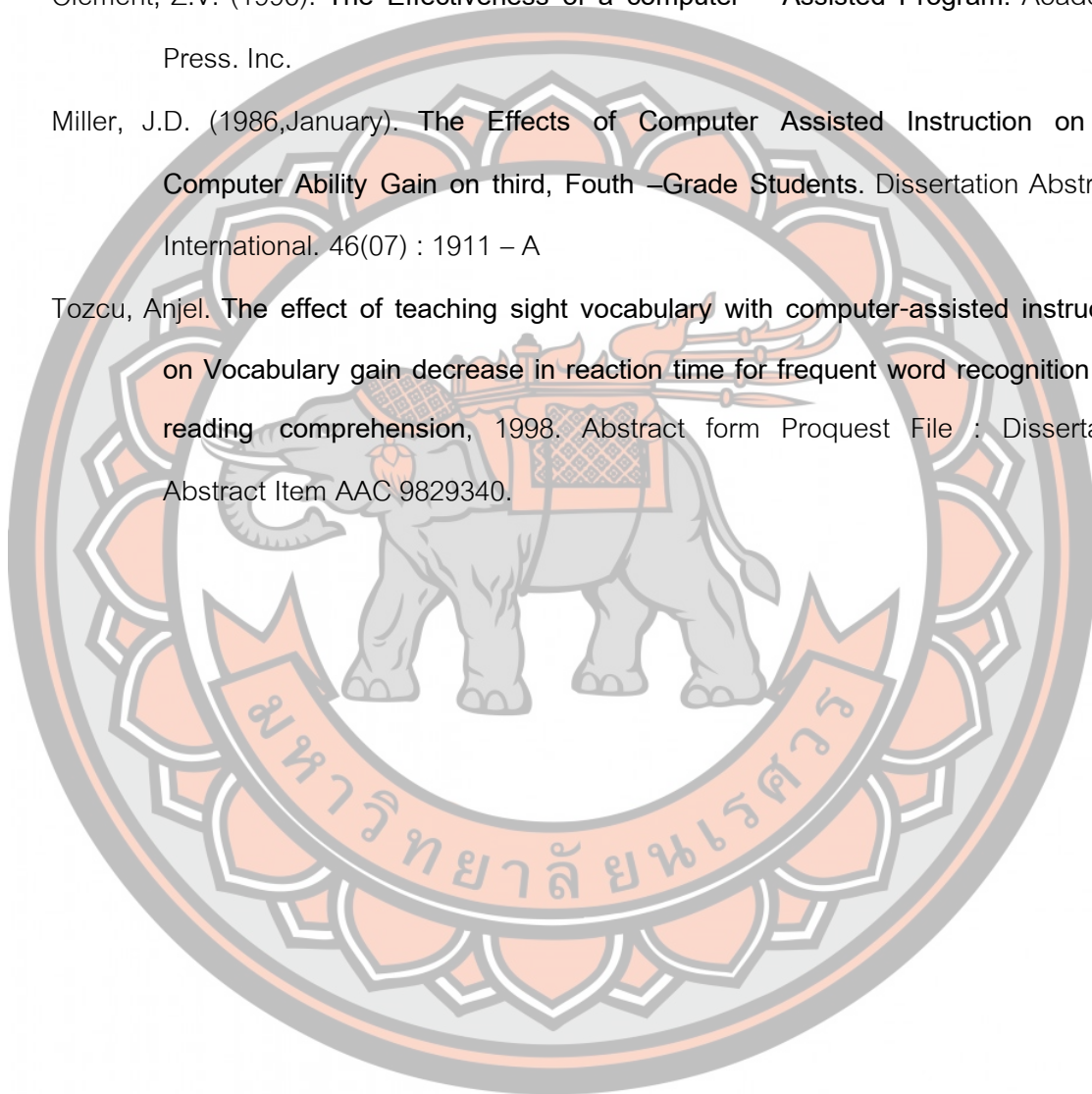
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (วันที่ 4 เมษายน 2556). เอกสารประกอบการปาฐกถาพิเศษ การศึกษา
คือนวัตกรรม. งานประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2556.
- ทวีศักดิ์ เปรมโพธิ์. (2550). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนศัพท์ โดยเน้นการ
วิเคราะห์รูปแบบคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกระทู้มแบบ
วิเศษสมุทคุณ จังหวัดสมุทรสาคร**. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- เบญจมาศ อยู่เชื้อ. (2551). **ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษใน
ชีวิตประจำวัน**. สถาบันการศึกษาทางไกล.
- พรรณีดา ผุสดี. (2555). **พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย : ทฤษฎีและพัฒนาการทาง
ภาษาของเด็กปฐมวัย**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วรรณวิสาข์ ศักดิ์พิมพ์. (2556). **เทคนิคการสอนคำศัพท์**. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2559. จาก
<http://teacherjune.blogspot.com/>.
- วัชรีย์ บุราคร. (2554). **การพัฒนาสื่อประสมเพื่อเสริมทักษะภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ
(บริคุตต์วิทยาคุณ)**. นนทบุรี : โรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ (บริคุตต์วิทยาคุณ).
- วันเพ็ญ อ่อนบุญ. (2549). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เรื่อง การซื้อขาย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2**.
สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิธร แสงธนู และ คิด พงศทัต. (2521). **คู่มือครูภาษาอังกฤษ ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ**.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน. (2556). **ประเทศไทยกับอาเซียน**. กรุงเทพฯ : กรมประชาสัมพันธ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
กระบวนการคิด**. กรุงเทพฯ : ไอดีเอสแควร์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2552). **รายงานประจำปี 2551**.
กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ.

อุสณี กายแก้ว. (2552).ผลการใช้กลุ่มสัมพันธ์เพื่อสร้างเจตคติในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทองสุทธาราม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.

Clement, Z.V. (1996). The Effectiveness of a computer – Assisted Program. Academic Press. Inc.

Miller, J.D. (1986,January). The Effects of Computer Assisted Instruction on the Computer Ability Gain on third, Fourth –Grade Students. Dissertation Abstracts International. 46(07) : 1911 – A

Tozcu, Anjel. The effect of teaching sight vocabulary with computer-assisted instruction on Vocabulary gain decrease in reaction time for frequent word recognition and reading comprehension, 1998. Abstract form Proquest File : Dissertation Abstract Item AAC 9829340.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพระเชตุвр

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

มหาวิทยาลัยพะเยา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษ

1. นายวสันต์ นาคพันธ์ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านปางลับแล จังหวัดกำแพงเพชร
2. นางสาวพิมพ์พรณ ทองอยู่มาก ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
3. นางกรรณิการ์ ศรีภิรมย์ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี

1. นายปัญญา ภาษาทอง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กำแพงเพชร เขต 2
2. นางธรรรัตน์ เย็นใจราษฎร์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กำแพงเพชร เขต 2
3. นางศิวพร ประเสริฐสุข ครูชำนาญการ
โรงเรียนอนุบาลคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

ภาคผนวก ข

แบบประเมินสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) เรื่อง My Pets
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

มหาวิทยาลัยสุรินทร์

**แบบประเมินสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) เรื่อง My Pets
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง : กรุณาประเมินความเหมาะสมของสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เรื่อง My Pets โดยทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด กรุณาให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
1. การใช้งานสื่อ					
1.1 มีคำแนะนำการใช้งานของบทเรียนเหมาะสม					
1.2 มีปุ่มการใช้ที่เห็นได้ชัดเจน					
1.3 ปุ่มควบคุมบทเรียนใช้งานง่าย					
1.4 การเชื่อมโยงบทเรียนไปยังส่วนต่าง ๆ ถูกต้องและเหมาะสม					
1.5 การจัดลำดับตามความยากง่ายมีความเหมาะสม					
1.6 การออกแบบบทเรียนมีความยืดหยุ่นสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล					
1.7 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนมีความเหมาะสม					
2. ด้านเนื้อหา					
2.1 เนื้อหาของบทเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
2.2 เนื้อหามีความถูกต้องชัดเจนตามสาระวิชา					
2.3 โครงสร้างเนื้อหาครอบคลุม					

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
2.4 การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายได้ชัดเจน					
2.5 คำถามตรงตามวัตถุประสงค์					
2.6 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้มีจำนวนข้อพอดี					
2.7 กิจกรรมระหว่างเรียนของบทเรียนมีความน่าสนใจมีความเหมาะสม					
3. การออกแบบบทเรียน					
3.1 ขนาดตัวอักษรสามารถเห็นได้ชัดเจนและอ่านง่าย					
3.2 สีตัวอักษรมีสีที่สบายตา					
3.3 สีพื้นหลังของสื่อมีความเหมาะสม					
3.4 ภาพนิ่งมีความสวยงาม น่าสนใจ					
3.5 ภาพเคลื่อนไหวมีความชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหา					
3.6 เสียงบรรยาย และเสียงประกอบ มีความเหมาะสม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความพึงพอใจเรื่อง My Pets
(สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2)

มหาวิทยาลัยพระนคร

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนเรื่อง My Pets
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

ระดับความคิดเห็น

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาก
ที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาก

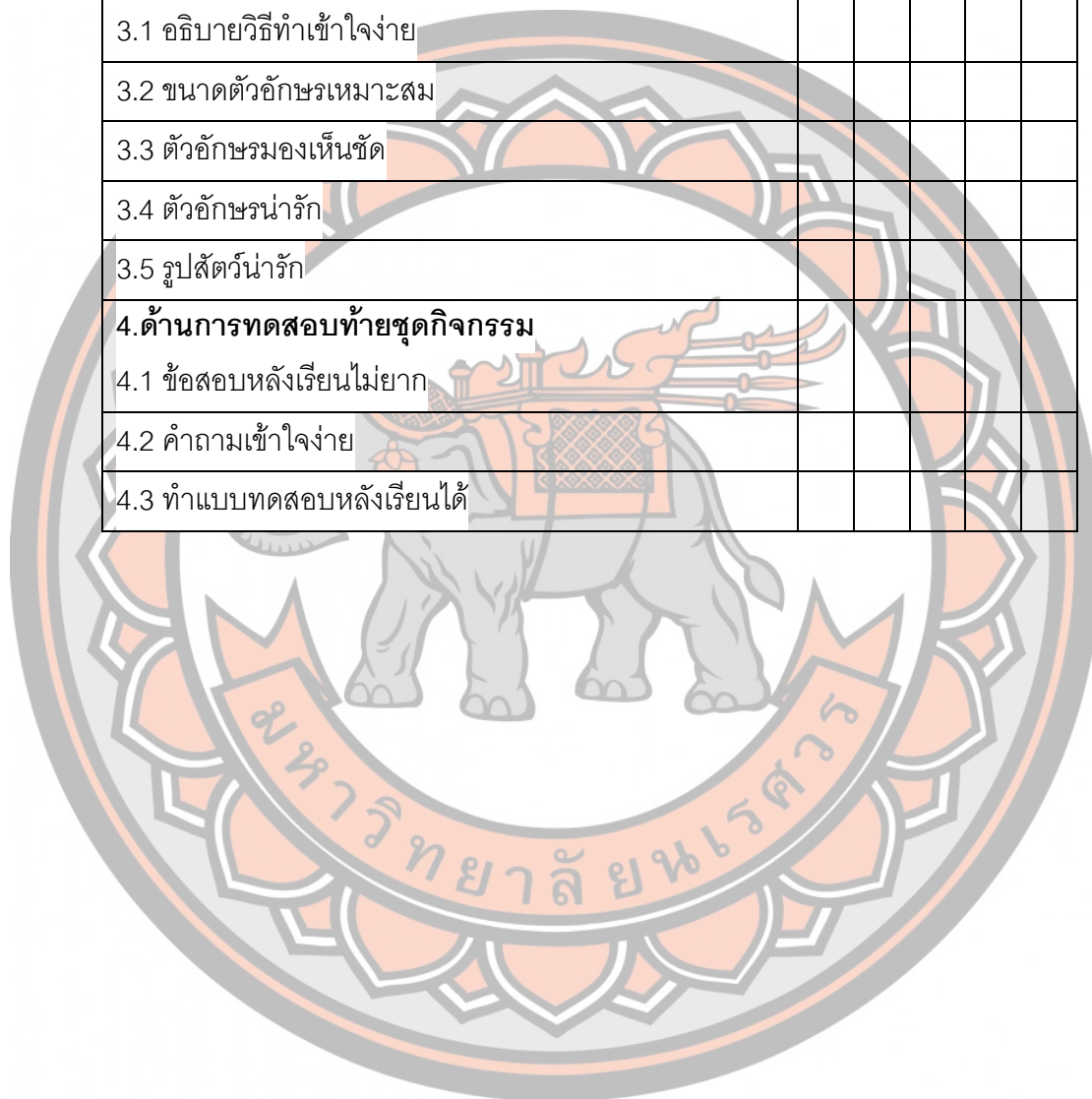
ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปาน
กลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนน้อย
ที่สุด

รายการประเมิน	ระดับ				
	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1.ด้านเนื้อหา					
1.1 คำศัพท์เข้าใจง่าย					
1.2 เข้าใจความหมายของคำศัพท์					
1.3 คำศัพท์น่าสนใจ					
1.4 คำศัพท์ไม่ยาก					
2.ด้านกิจกรรม					
2.1 แบบฝึกหัดไม่ยาก					
2.2 เข้าใจวิธีทำ					
2.3 แบบฝึกหัดไม่น่าเบื่อ					
2.4 ได้ความรู้จากการทำแบบฝึกหัด					
2.5 เอาคำศัพท์ไปใช้ที่บ้านได้					
2.6 บทเรียนไม่นานเกินไป					

รายการประเมิน	ระดับ ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
3.ด้านการใช้ภาษาและตัวอักษร					
3.1 อธิบายวิธีทำเข้าใจง่าย					
3.2 ขนาดตัวอักษรเหมาะสม					
3.3 ตัวอักษรมองเห็นชัด					
3.4 ตัวอักษรน่ารัก					
3.5 รูปสัตว์น่ารัก					
4.ด้านการทดสอบท้ายชุดกิจกรรม					
4.1 ข้อสอบหลังเรียนไม่ยาก					
4.2 คำถามเข้าใจง่าย					
4.3 ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้					

ภาคผนวก ง

แผนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง My Pets

(สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2)

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา ภาษาอังกฤษ

รหัสวิชา อ 12101

แผนเรื่อง My Pets

เวลา 4 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง My favorite pet กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2559 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

1. สาระสำคัญ

สัตว์เลี้ยงต้องการความรักและความเมตตาจากเรา

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ปฏิบัติตามคำสั่ง และคำขอร้องง่าย ๆ ที่ฟัง (ต 1.1 ป.2/1)
- ระบุตัวอักษรและเสียง อ่านออกเสียงคำ สะกดคำ และอ่านประโยคง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน (ต 1.1 ป.2/2)
- เลือกภาพตรงตามความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคที่ฟัง (ต 1.1 ป.2/3)
- ตอบคำถามจากการฟังประโยค บทสนทนา หรือนิทานง่าย ๆ ที่มีภาพประกอบ (ต 1.1 ป.2/4)
- พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง (ต 1.2 ป.2/1)
- พูดขอและให้ข้อมูลง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเองตามแบบที่ฟัง (ต 1.2 ป.2/4)
- พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว (ต 1.3 ป.2/1)
- พูดและทำท่าประกอบตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา (ต 2.1 ป.2/1)
- ระบุตัวอักษรและเสียงตัวอักษรของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย (ต 2.2 ป.2/1)
- บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (ต 3.1 ป.2/1)
- ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน (ต 4.1 ป.2/1)
- ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว (ต 4.2 ป.2/1)

3. จุดประสงค์ของบทเรียน

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในเรื่องต่อไปนี้ คือ
สามารถ

- พูดชี้ชวนให้คู่สนทนาดูสิ่งต่าง ๆ ได้
- พูดชักชวนให้คู่สนทนาทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยรูปประโยคง่าย ๆ ได้
- พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงที่มีได้
- พูดแสดงความรู้สึกที่ดีของตนเองต่อสัตว์เลี้ยงได้
- พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งที่อยู่ของสิ่งต่าง ๆ ได้
- ออกเสียงคำและกลุ่มคำได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน
- จดจำตัวอักษรและสะกดคำศัพท์ใหม่ได้ถูกต้อง

4. เนื้อหาทางภาษา

โครงสร้างประโยค : What pets do you have? I have (a puppy).

Do you have (a rabbit)? Yes, I do./No, I don't.

คำศัพท์ : a dog, a cat, a rabbit, a hamster, a bird, a pet, have, lovely

สื่อการเรียนรู้ : * บัตรคำ * บัตรภาพ * แถบประโยค * CAI

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

FIRST TRY นำเข้าสู่บทเรียน

เตรียมความพร้อม (Warm Up)

ครูสนทนากับนักเรียนว่านักเรียนเลี้ยงสัตว์อะไรไว้ที่บ้านบ้าง ครูอาจสนทนาเป็นภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ ครูนำภาพสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ ให้นักเรียนดู ได้แก่ ภาพสุนัข ปลา นก กระต่าย หนูตะเภา โดยให้นักเรียนตอบ Yes ถ้ามีสัตว์เหล่านี้ที่บ้าน และตอบ No ถ้าไม่มีสัตว์เหล่านี้ที่บ้าน

T : Do you have dogs at home? (ครูชูภาพสุนัข)

Ss : Yes. / No.

การดำเนินการสอน (Presentation)

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

- สอนคำศัพท์

1. ครูใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) แสดงภาพสุนัข นักเรียน

ออกเสียงตาม 2-3 ครั้ง และสะกดคำศัพท์

T : dog dog

Ss : dog dog d-o-g d-o-g d-o-g

2. สอนคำศัพท์อื่น ๆ โดยใช้วิธีสอนเดียวกัน (a cat, a rabbit ...)

3. นักเรียนฝึกออกเสียงคำศัพท์และสะกดคำ โดยออกมาหน้าชั้น ทำท่าทางของสัตว์ และให้เพื่อน ๆ ทำ

S1 : ออกมาทำท่าเห่าเหมือนสุนัข

Ss : It's a dog. d-o-g

● **สอนประโยค**

1. ครูใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ภาพสุนัข และแมว มีเสียงอ่านนำให้นักเรียนฟังและพูดตาม 2-3 ครั้ง

T : Look at a dog. It's lovely. I love dogs.

T : I have a cat. It's lovely. I love cats.

2. ให้นักเรียนฝึกพูดประโยคข้างต้นพร้อม ๆ กัน ตาม CAI

Ss : I have a bird. It's lovely. I love birds.

3. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน a cat, a dog, a rabbit, a hamster, a puppy ให้นักเรียนพูดพร้อม ๆ กัน เป็นกลุ่มและรายบุคคล

Ss : I have a _____. It's lovely.

ข้อเสนอแนะ นักเรียนสามารถทำทำสัตว์ประกอบได้

ชั่วโมงที่ 2

การฝึก (Practice)

1. ครูเปิดชุดกิจกรรมการเรียนรู้หน้า 112 ที่ภาพตัวละคร ให้นักเรียนบอกว่าตัวละครกำลังทำอะไรและพูดอะไรบ้าง จากนั้นครูพูดให้นักเรียนและพูดตาม

2. นักเรียนเปิดชุดกิจกรรมการเรียนรู้หน้า 112 ครูอ่านให้นักเรียนฟังอีกครั้ง ให้นักเรียนฟังและอ่านตามที่ประโยค

3. นักเรียนเปิดชุดกิจกรรมการเรียนรู้หน้า 113 ให้นักเรียนฝึกพูดเป็นรายบุคคล ฝึกตามภาพเช่น I have a dog . I love dogs . จากภาพ

ชั่วโมงที่ 3

STUDY MORE กิจกรรมการเรียนรู้

ทบทวน (Review)

ครูทนายปัญหาเกี่ยวกับสัตว์ (a cat, a hamster, a bird etc.)

T : What is it? It has long ears. (ทำท่าทางประกอบ)

Ss : A rabbit. It's a rabbit.

(ครูติดภาพ a rabbit บนกระดาน)

การดำเนินการสอน (Presentation)

- สอนคำศัพท์ a pet

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแสดงภาพ a rabbit, a hamster, a cat, a bird ให้นักเรียนออกเสียงและสะกดคำศัพท์

T : A rabbit is a pet. It's a pet. pet

Ss : pet p-e-t p-e-t p-e-t It's a pet.

2. a hamster, a cat, a bird ทีละภาพ

Ss : A hamster is a pet. It's a pet. It's a pet.

- สอนประโยค

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแสดงภาพ a rabbit ให้นักเรียนพร้อมกับพูดว่า

T : What pets do you have? (พูดซ้ำ 2-3 ครั้ง)

S1 : I have a rabbit. จากนั้นให้นักเรียนพูดตามประโยคละ 2-3 ครั้ง

2. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม แจกภาพสัตว์เลี้ยงแต่ละชนิดให้กลุ่มละ 1 ใบ ให้นักเรียนฝึกถาม-ตอบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กลุ่ม 1 : What pets do you have?

กลุ่ม 2 : I have a puppy.

กลุ่ม 2 : What pets do you have?

กลุ่ม 3 : I have a bird.

3. ครูเรียกผู้แทนนักเรียนของแต่ละกลุ่มออกมาหน้าชั้น พร้อมภาพสัตว์

3.1 ครูถามนักเรียนที่มีภาพ a cat ดังนี้

T : Do you have a cat? (พูดซ้ำ 2-3 ครั้ง)

S1 : Yes, I do. (ให้นักเรียนพูดตามประโยคละ 2-3 ครั้ง)

3.2 ครูถามนักเรียนที่มีภาพ puppy ดังนี้

T : Do you have a cat?

S2 : No, I don't. นักเรียนฟังและพูดตาม 2-3 ครั้ง

4. ครูติดแถบประโยคคำถาม Do you have a (dog) ? และประโยคคำตอบ Yes, I do. No, I don't. บนกระดาน ให้นักเรียนฝึกถามคำถามเพื่อนที่อยู่หน้าชั้นพร้อม ๆ กัน เป็นกลุ่มและรายบุคคล

แบบฝึกหัดท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 : My pets

หน้า 122 กิจกรรมข้อ A. Listen and circle.

ให้นักเรียนเปิดชุดกิจกรรมการเรียนรู้หน้า 122 ครูอ่านให้นักเรียนฟัง และเขียน □ รอบคำตอบที่ถูกต้อง เสร็จแล้วตรวจคำตอบพร้อมกันทั้งชั้น

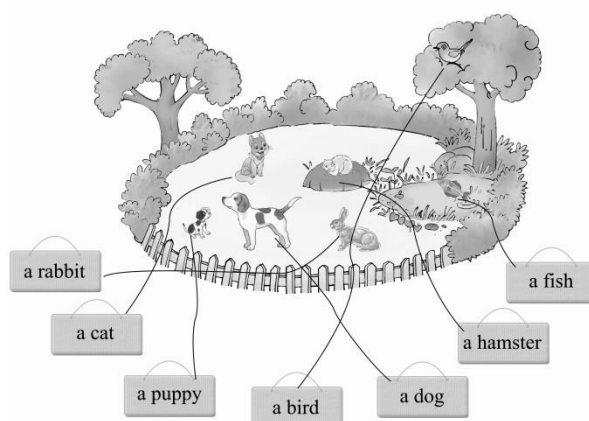
Key: 1. b 2. a 3. b 4. b

ชั่วโมงที่ 4

หน้า 123 กิจกรรมข้อ B. Look and match.

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแสดงภาพ รูปภาพและอ่านคำศัพท์พร้อมกัน จากนั้นโยงเส้นจากคำศัพท์ไปยังภาพ แล้วตรวจคำตอบพร้อมกันทั้งชั้น

Key:

หน้า 124 กิจกรรมข้อ C. Color the dog and complete the sentences.

ให้นักเรียนเปิดชุดกิจกรรมการเรียนรู้หน้า 124 ครูถามคำถามว่าในภาพมีอะไรบ้าง สัตว์ที่เห็นในภาพเป็นสัตว์เลี้ยงไหม นักเรียนตอบคำถามแล้วระบายสีภาพสุนัขและเติมคำศัพท์ลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์

หน้า 124 กิจกรรมข้อ D. Circle the pictures of animals that are pets.

ให้นักเรียนเปิดชุดกิจกรรมการเรียนรู้หน้า 124 ครูชี้ภาพสัตว์ที่ละภาพ ให้นักเรียนบอกชื่อสัตว์ถ้าตอบไม่ได้ ครูแนะนำคำศัพท์คำนั้น ให้นักเรียนเขียน รอบภาพที่เป็นสัตว์เลี้ยง จากนั้นตรวจคำตอบพร้อมกันทั้งชั้น

Key : a fish, a rabbit, a hamster, a cat, a dog

หน้า 125 กิจกรรมข้อ E. Write, draw and color.

ให้นักเรียนเปิดชุดกิจกรรมการเรียนรู้หน้า 125 อ่านคำศัพท์ที่จะนำไปเติมในช่องว่าง พร้อม ๆ กัน และแสดงท่าทางประกอบเพื่อแสดงความหมาย จากนั้นให้นักเรียนเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง วาดภาพประกอบและระบายสีให้สวยงาม

Key:

I have a dog / a rabbit . It is brown / white . My sister has a rabbit / a dog . It is brown / white . We love the dog and the rabbit . They are friendly .

หน้า 126 กิจกรรมข้อ F.

ให้นักเรียนเปิดชุดกิจกรรมการเรียนรู้หน้า 126 ดูภาพแล้วเติมคำลงในช่องว่างของประโยค 2 ประโยคข้างล่าง (It's a (Puppy) . I Love my (pet) .)

หน้า 126 กิจกรรมข้อ G. Write the words.

- ครูให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ตามรูปแบบคำที่กำหนดให้บนบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนแสดงภาพ
- ให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 บนบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน

Key:

1. c 2. c 3. b 4. a 5. c
6. b 7. b 8. a 9. c 10. a

6. การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตความถูกต้องในการออกเสียงคำศัพท์ชื่อสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ ประโยคคำถาม-คำตอบ
2. สังเกตความคล่องแคล่วในการพูดโต้ตอบบทสนทนาในการแสดงบทบาทสมมุติ
3. สังเกตความร่วมมือในการทำงาน

7. ความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

- กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ: ทัศนศิลป์ มฐ.ศ 1.1 ป.2/3

8. บันทึกผลการสอน

ความคิดเห็นของ (ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ / ผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย)

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ผลการสอน (Production & Teacher's comments)

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค (Problems)

.....

.....

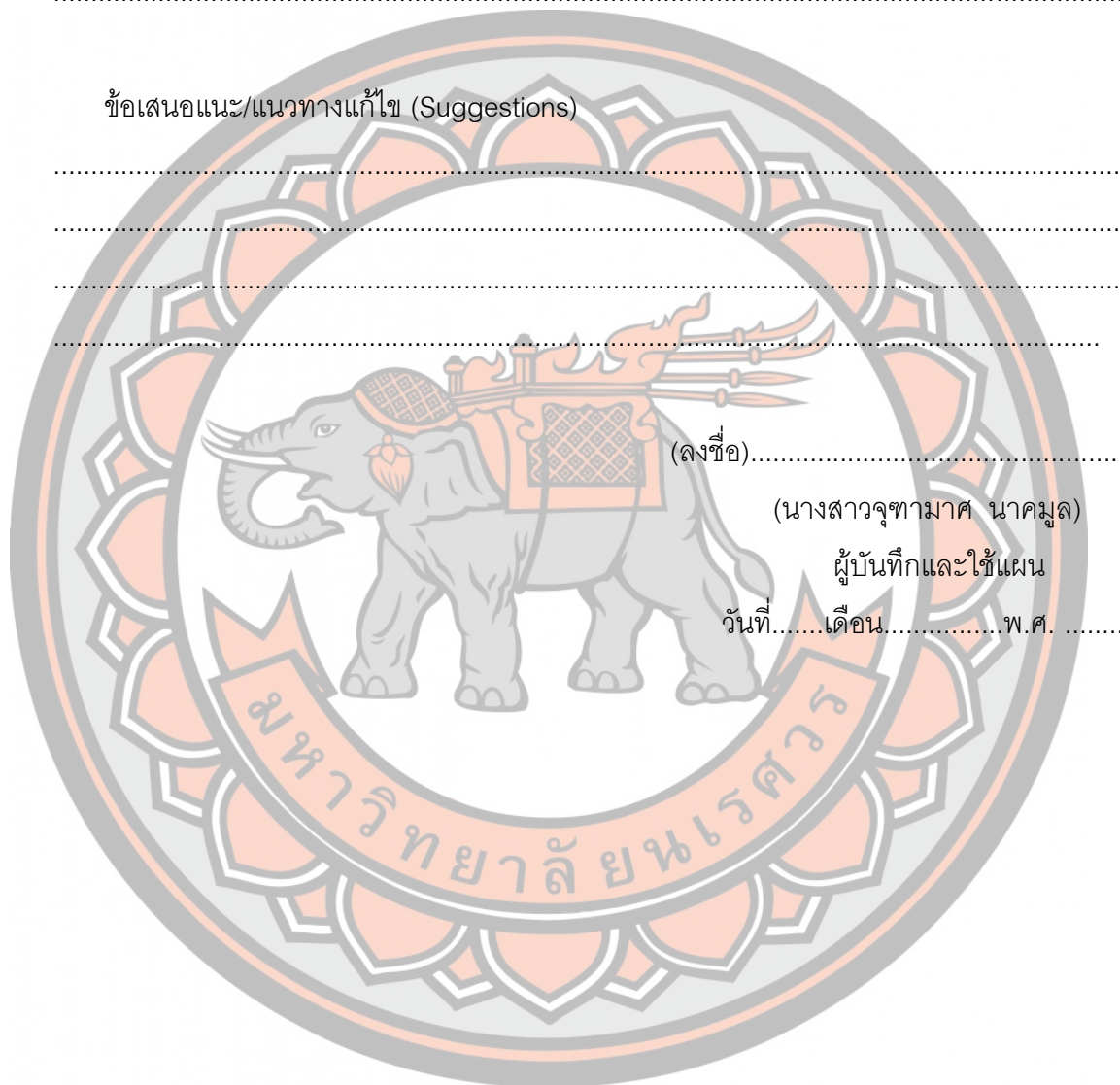
.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข (Suggestions)

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความสอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ

เรื่อง My Pets

(สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2)

วิทยาลัยนเรศวร

แบบประเมินความสอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ

หัวข้อวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189 จังหวัดกำแพงเพชร

ชื่อนิสิต นางสาวจุฑามาศ นาคมูล

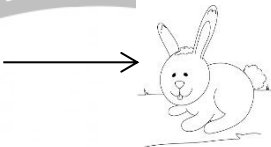
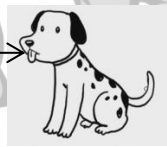

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189 โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิตร์ภาพที่ 189
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง My Pets

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าแบบทดสอบแต่ละข้อต่อไปนี้ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงการเรียนรู้และกรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “คะแนนการพิจารณา” ตามความคิดเห็นของท่านดังนี้

- +1 ถ้าแน่ใจว่าสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 ถ้าแน่ใจว่าสาระการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

แบบทดสอบ เรื่อง My pets

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
<p>1. พูดชี้ชวนให้คู่สนทนา ดูสิ่งต่าง ๆ ได้</p> <p>2. พูดขอและให้ข้อมูล เกี่ยวกับตำแหน่งที่อยู่ ของสัตว์ได้</p>	<p>1. A : What's that? B :</p> <p>a. A puppy b. A rabbit c. A hamster</p> <p>2. A : What's this? B :</p> <p>a. A puppy b. A dog c. A rabbit</p>				
<p>3. พูดขอและให้ข้อมูล เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงที่มีได้</p>	<p>3. A : Do you have birds? B :</p> <p>a. No, I haven't. b. No, I don't. c. Yes, I do.</p>				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	<p>4. A : Do you have cats? B :</p> <p>a. No, I don't. b. Yes, I do. c. I have two cats.</p> <p>5. A :? B : I have one dog and two cats.</p> <p>a. What pets do you have? b. Do you have hamster? c. Do you have rabbit?</p> <p>6. A : What pets do you have? B :</p> <p>a. I have a puppy. b. I have a rabbit c. I have a bird.</p>				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
4. พุดแสดงความรู้สึกที่ ดีของตนเองต่อสัตว์ เลี้ยงได้	7. I have fish. I love my ... a. A puppy b. A rabbit c. A hamster				
5. ออกเสียงคำและ กลุ่มคำได้ถูกต้องตาม หลักการอ่าน	8. ข้อใดอ่านออกเสียงได้ ถูกต้อง a. dog อ่านว่า ด็อก b. fish อ่านว่า เฟส c. rabbit อ่านว่า ริบบิ้น				
6. จดจำตัวอักษรและ สะกดคำศัพท์ใหม่ได้ ถูกต้อง	9. คำศัพท์ในข้อใดเขียนได้ ถูกต้อง a. A pupy b. A snake c. A rabbit 10. คำศัพท์ในข้อใดเขียนผิด a. A cat b. A bird c. A monkey				

ข้อเสนอแนะที่ควรแก้ไขปรับปรุง

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยพระนคร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวจุฑามาศ นาคมูล
วัน เดือน ปี เกิด	6 พฤษภาคม 2529
ที่อยู่ปัจจุบัน	83/1 ม.4 ต.ฝ่ายหลวง อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ 53130
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านคลองกะพัว อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู อันดับ คศ.1
ประสบการณ์การทำงาน	พนักงานราชการโรงเรียนบ้านห้วยโปร่ง จ.อุตรดิตถ์
พ.ศ. 2553	ครูผู้ช่วยโรงเรียนบ้านมอสมบูรณมิติราพที่ 189
พ.ศ. 2554	จ.กำแพงเพชร
พ.ศ. 2558	ครูโรงเรียนบ้านคลองกะพัว จ.อุตรดิตถ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี
พ.ศ. 2544	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอุตรดิตถ์
พ.ศ. 2547	ค.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์